

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.12.2010
KOM(2010) 774 endelig
Bilag A/Kapitel 04

BILAG A til

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om det europæiske national- og regionalregnskabssystem i Den Europæiske Union

BILAG A

KAPITEL 4: FORDELINGSTRANSAKTIONER

4.01 Definition:	Fordelingstransaktioner er transaktioner til fordeling af værditilvæksten i produktionsleddet på arbejdskraft, kapital og myndigheder samt til omfordeling af indkomst og formue.
---------------------	---

Der skelnes mellem løbende overførsler og kapitaloverførsler, hvor kapitaloverførsler er en omfordeling af opsparing eller formue (og i mindre grad af indkomst).

AFLØNNING AF ANSATTE (D.1)

4.02 Definition:	Aflønning af ansatte (D.1) omfatter de samlede ydelser i kontanter og naturalier, som arbejdsgiverne betaler de ansatte for det arbejde, de har leveret i regnskabsperioden.
---------------------	--

Aflønning af ansatte består af følgende elementer:

- a) løn (D.11):
 - løn i kontanter
 - løn i naturalier
- b) arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.12):
 - faktiske arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.121)
 - faktiske arbejdsgiverbidrag til pensionsordninger (D.1211)
 - faktiske arbejdsgiverbidrag, undtagen til pensionsordninger (D.1212)
 - imputerede arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.122)
 - imputerede arbejdsgiverbidrag til pensionsordninger (D.1221)
 - imputerede arbejdsgiverbidrag, undtagen til pensionsordninger (D.1222).

LØN (D.11)

Løn i kontanter

- 4.03 Løn i kontanter omfatter bidrag til sociale ordninger, indkomstskat og andre betalinger, som påhviler de ansatte, også sådanne, som tilbageholdes af arbejdsgiverne for direkte indbetaling til socialforsikringsordninger, skattemyndigheder mv. på de ansattes vegne:

Løn i kontanter omfatter følgende ydelser:

- a) direkte løn, der udbetales regelmæssigt
- b) tillæg for f.eks. overtid, nat- og weekendarbejde samt for særlige ulemper eller farligt arbejde
- c) dyrtidstillæg samt sted- og udlandstillæg
- d) bonusser eller andre ekstraordinære beløb, der udbetales under en præmieringsordning i forhold til foretagendets driftsresultat; bonusordninger baseret på produktivitet eller driftsresultat, jule- og nytårsgratialer ekskl. sociale ydelser til den ansatte (se 4.07 c)); "13.-14. månedsløn", også kaldet ekstra månedsløn
- e) godtgørelse for transport til og fra arbejdsplads ekskl. tillæg eller godtgørelser af ansattes udlæg til rejseaktivitet, udstationering, flytning eller repræsentation i forbindelse med udøvelsen af deres funktioner (se 4.07 a)
- f) søgnehellighedsbetaling og feriepenge
- g) provisioner, drikkepenge, møde- og bestyrelseshonorarer udbetalt til de ansatte
- h) arbejdsgiverbidrag til opsparingsordninger for ansatte
- i) særlig fratrædelsesgodtgørelse til ansatte, når udbetalingen ikke sker i henhold til en kollektiv overenskomst
- j) kontant boligtilskud fra arbejdsgivere til ansatte.

Løn i naturalier

4.04 Definition:	Løn i naturalier består af varer, tjenester eller andre naturalieydelser, som leveres gratis eller til nedsat pris af arbejdsgiverne, og som kan anvendes af de ansatte i fritiden og i ubegrænset omfang til opfyldelse af egne og husholdningens behov eller ønsker.
---------------------	--

4.05 Løn i naturalier er f.eks.:

- a) Forplejning inkl. måltider og drikkevarer indtaget på forretningsrejser, men ekskl. særlige måltider og drikkevarer, der skyldes ekstraordinære arbejdsbetingelser. Lavere priser i gratis eller subventionerede kantiner eller ved køb af spisebilletter henregnes ligeledes til løn i naturalier.
- b) Egne eller købte boligjenester eller logi af en art, som kan bruges af alle i den ansattes husholdning.
- c) Uniformer og anden form for specialbeklædning, som de ansatte anvender hyppigt både på og uden for arbejdspladsen.

- d) Anvendelse af køretøjer og andre varige forbrugsgoder, der stilles til rådighed for de ansatte til privat brug.
 - e) Varer og tjenester fra arbejdsgiverens egen produktion som f.eks. gratis rejser for ansatte ved jernbaner og luftfartsselskaber, gratis kul til minearbejdere eller gratis fødevarer til ansatte i landbruget.
 - f) Sports-, fritids- eller feriefaciliteter for ansatte og deres familier.
 - g) Gratis transport til og fra arbejdet (bortset fra transport i arbejdstiden), fri parkering, som der ellers skulle være betalt for.
 - h) Pasningsordninger for ansattes børn.
 - i) Arbejdsgivernes betalinger til bedriftsråd og lignende organer til fordel for ansatte.
 - j) Friaktier, der udloddes til de ansatte.
 - k) Rentebegunstigede lån til de ansatte. Værdien af denne ydelse beregnes som forskellen mellem det beløb, de ansatte ellers skulle have betalt i rente på markedsvilkår, og den rente der reelt betales. Den registreres som løn på indkomstdannelseskontoen, og den tilsvarende imputerede rente, som den ansatte betaler til arbejdsgiveren, registreres på primærindkomstfordelingskontoen.
 - l) Aktieoptioner, hvorved en arbejdsgiver giver en ansat mulighed for at købe aktier eller andele til en bestemt pris på et tidspunkt i fremtiden (se 4.168 til 4.178).
 - m) Indkomster, der dannes ved ikke-observerede aktiviteter i selskabssektorerne og overføres til de ansatte, der deltager i disse aktiviteter, til privat brug.
- 4.06 Varer og tjenester leveret til ansatte som løn i naturalier værdiansættes i basispriser, når de produceres af arbejdsgiveren og i køberpriser, dersom de købes af arbejdsgiveren. Når de leveres gratis, beregnes den fulde værdi af løn i naturalier ud fra basisprisen (eller arbejdsgiverens køberpris, hvis de er købt af ham) på de pågældende varer og tjenester. Når varer og tjenester leveres til nedsat pris (ikke gratis), reduceres denne værdi med det beløb, der betales af den ansatte.
- 4.07 Løn omfatter ikke:
- a) Udgifter, som afholdes af arbejdsgiverne som led i produktionsprocessen. For eksempel:
 - 1) Tillæg eller godtgørelse til de ansatte for udgifter i forbindelse med rejser, udstationering, flytning og repræsentation i forbindelse med udøvelse af deres funktioner.
 - 2) Udgifter til etablering af faciliteter på arbejdspladsen, arbejdshygiejniske lægeundersøgelser, arbejdsbeklædning, der anvendes i arbejdstiden.

- 3) Indlogeringsfaciliteter på arbejdspladsen af en sådan karakter, at de ikke kan anvendes af de ansattes husholdninger, som f.eks. skurvogne, sovesale, hjem for arbejdere, hytter mv.
- 4) Særlige måltider eller drikkevarer som følge af ekstraordinære arbejdsbetingelser.
- 5) Godtgørelse til de ansatte for indkøb af værktøj, udstyr og specialbeklædning, som de har brug for i forbindelse med arbejdet, eller den del af deres løn, som de ansatte selv i henhold til ansættelsesvilkårene skal bidrage med til sådanne indkøb. Hvis de ansatte i henhold til deres ansættelseskontrakt skal købe værktøj, udstyr, specialbeklædning mv., og ikke får fuld godtgørelse herfor, trækkes den del af udgifterne, de selv skal afholde, fra den løn, de modtager, og arbejdsgivernes forbrug i produktionen forhøjes tilsvarende.

Disse udgifter til varer og tjenester, som arbejdsgiverne er forpligtet til at stille til rådighed for de ansatte, således at de kan udføre deres arbejde, behandles af arbejdsgiverne som forbrug i produktionen.

- b) Løn, som arbejdsgiverne midlertidig udbetaler til de ansatte i tilfælde af sygdom, barsel, arbejdsskade, invaliditet mv. Disse beløb behandles som andre ydelser fra socialforsikringsordninger, undtagen pensionsydelse (D.6222), og de samme beløb registreres som imputerede arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger, undtagen til pensionsordninger (D.1222).
- c) Andre arbejdsmarkedsrelaterede sociale forsikringsydelse i form af f.eks. børnetilskud, husstandstillæg, familietillæg, uddannelsestillæg og andre ydelser til forsørgelsesberettigede, samt i form af fri lægehjælp (ud over lægehjælp i relation til arbejdet) til ansatte eller deres familie.
- d) Skatter, som pålægges arbejdsgiveren af den udbetalte lønsum, som f.eks. skat på antallet af ansatte. Sådanne skatter, som betales af foretagender, ansættes enten som en del af den udbetalte løn eller som et fast beløb pr. beskæftiget. De behandles som andre produktionsskatter.
- e) Betalinger til hjemmearbejdere efter akkordsatser. Når hjemmearbejderens indkomst afhænger af værdien af resultaterne af en produktionsproces, for hvilken den pågældende er ansvarlig, uanset arbejdsindsatsens omfang, indebærer denne form for aflønning, at arbejdstageren er selvstændig.

ARBEJDSGIVERBIDRAG TIL SOCIALE ORDNINGER (D.12)

4.08 Definition:	Arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger er sociale bidrag, som betales af arbejdsgiverne til socialsikringsordninger eller andre arbejdsmarkedsrelaterede socialforsikringsordninger med henblik på at sikre de ansatte sociale ydelser.
---------------------	---

Et beløb svarende til de bidrag til sociale ordninger, der påhviler arbejdsgiverne til sikring af de ansattes ret til sociale ydelser, registreres under aflønning af ansatte. Arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger kan være faktiske eller imputerede.

Faktiske arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.121)

4.09 Definition:	Faktiske arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.121) er arbejdsgivernes betalinger til fordel for de ansatte til sikringsinstitutionerne (socialsikringsordninger og andre arbejdsmarkedsrelaterede socialforsikringsordninger). Disse betalinger dækker lovbefalede, overenskomstmæssige, kontraktmæssige og frivillige bidrag til sikring mod sociale risici og til opfyldelse af sociale behov.
---------------------	---

Selv om arbejdsgiverne betaler disse bidrag direkte til sikringsinstitutionerne, betragtes de alligevel som en del af aflønningen af ansatte. De registreres derefter som betalt af de ansatte til sikringsinstitutionerne.

Faktiske arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger består af to kategorier: bidrag til pensionsordninger og bidrag til andre ydelser, der registreres som henholdsvis:

- a) faktiske arbejdsgiverbidrag til pensionsordninger (D.1211)
- b) faktiske arbejdsgiverbidrag, undtagen til pensionsordninger (D.1212).

Faktiske arbejdsgiverbidrag, undtagen til pensionsordninger er bidrag til dækning af sociale risici og behov, undtagen til pensionsordninger, f.eks. sygdom, barsel, arbejdsskade, invaliditet, afskedigelse mv.

Imputerede arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.122)

4.10 Definition:	Imputerede arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.122) er modstykket til andre ydelser fra socialforsikringsordninger (minus eventuelle lønmodtagerbidrag til sociale ordninger), som betales direkte af arbejdsgiverne til deres ansatte eller tidligere ansatte samt andre ydelsesberettigede uden om forsikringselskaber eller selvstændige pensionskasser og uden at oprette særlige fonde eller separate reserver til formålet.
---------------------	---

Imputerede arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger består af to kategorier:

- a) Imputerede arbejdsgiverbidrag til pensionsordninger (D.1221)

Socialforsikringspensioner klassificeres som bidragsdefinerede ordninger eller ydelsesdefinerede ordninger.

I en bidragsdefineret ordning afhænger ydelserne af de bidrag, der indbetales til ordningen, og af de afkast, der opnås på investeringen af midlerne. Når en ansat går på pension, påtager han sig alle risici med hensyn til de ydelser, der kommer til udbetaling. I forbindelse med sådanne ordninger er der ingen imputerede bidrag, medmindre arbejdsgiveren selv administrerer ordningen. I så fald behandles administrationsomkostningerne til ordningen som et imputeret bidrag, der betales til den ansatte som en del af aflønningen af ansatte. Dette beløb registreres også som husholdningernes forbrugsudgifter til finansielle tjenester.

I en ydelsesdefineret ordning er de ydelser, der kommer til udbetaling til medlemmerne, fastlagt i reglerne for ordningen, dvs. at de beregnes ved hjælp af en formel, eller består af et

minimumsbeløb. I en typisk ydelsesdefineret ordning indbetaler både arbejdsgivere og ansatte bidrag, og den ansattes bidrag, der er obligatorisk, beregnes som en procentdel af lønnen. Arbejdsgiveren bærer ansvaret for alle omkostninger til dækning af de beregnede ydelser. Det er arbejdsgiveren, der påtager sig risikoen for udbetaling af ydelserne.

I en ydelsesdefineret ordning beregnes et imputeret arbejdsgiverbidrag som følger:

Det imputerede arbejdsgiverbidrag er lig med:

stigningen i ydelsen som følge af den aktuelle periodes beskæftigelse

minus summen af arbejdsgiverens faktiske bidrag

minus summen af den ansattes eventuelle bidrag

plus omkostningerne til administration af ordningen.

Visse ordninger kan betegnes som bidragsfri, fordi hverken arbejdsgiveren eller den ansatte indbetaler egentlige bidrag. Alligevel beregnes der et imputeret arbejdsgiverbidrag som netop angivet.

I tilfælde, hvor pensionsrettigheder i forbindelse med ordninger for offentligt ansatte ikke registreres i hovedkontiene, skal de offentlige arbejdsgiveres imputerede bidrag beregnes aktuarmæssigt. Kun i tilfælde, hvor de aktuarmæssige beregninger ikke giver et tilstrækkeligt pålideligt resultat, kan offentlige arbejdsgiveres imputerede bidrag til pensionsordninger beregnes på en af følgende måder:

- 1) på grundlag af en rimelig procentdel af den løn, der udbetales til nuværende ansatte, eller
- 2) som forskellen mellem de i den løbende periode udbetalte ydelser og de faktisk (af både de ansatte og den offentlige arbejdsgiver) indbetalte bidrag.

b) Imputerede arbejdsgiverbidrag, undtagen til pensionsordninger (D.1222)

Selv om visse sociale ydelser betales direkte af arbejdsgiverne og ikke gennem sociale fonde eller kasser eller andre sikringsinstitutioner, skal de ikke desto mindre registreres som sociale ydelser. Da de samlede udgifter til disse ydelser indgår i arbejdsgivernes arbejdskraftomkostninger, henhører de også under aflønning af ansatte. Der imputeres derfor en aflønning af disse ansatte svarende til værdien af de samlede bidrag til sociale ordninger, som er nødvendige for, at de kan opnå rettigheder til disse sociale ydelser. Disse beløb indbefatter arbejdsgiverens og den ansattes faktiske bidrag og afhænger ikke blot af ydelsernes størrelse, men også af den fremtidige udvikling i arbejdsgivernes forpligtelser i forbindelse med sådanne ordninger som følge af faktorer som forventede ændringer i antallet af, aldersfordelingen af og middellevetiden for de ansatte og tidligere ansatte. Grundlaget for imputeringen af bidraget er de samme aktuarmæssige beregninger, som ligger til grund for de præmier, som forsikringsselskaber beregner.

I praksis kan det imidlertid være vanskeligt at beregne præcist, hvor store sådanne imputerede bidrag skal være. Arbejdsgiveren kan selv foretage skøn, eventuelt på basis af de bidrag, der

betales til lignende fondsbaserede ordninger, og således beregne sine sandsynlige forpligtelser i fremtiden, og sådanne skøn kan anvendes, når de foreligger. En anden acceptabel metode er at anvende en rimelig procentdel af den løn, der betales til nuværende ansatte. Ellers er det eneste praktiske alternativ at anvende de ikke-fondsbaserede ydelser, undtagen pensionsydelse, som arbejdsgiveren betaler i samme regnskabsperiode, som grundlag for skønnet vedrørende den imputerede aflønning, der er nødvendig for at dække de imputerede bidrag. De faktisk betalte ydelser i denne periode er et acceptabelt beregningsgrundlag for bidragene og den tilhørende imputerede aflønning.

4.11 På sektorkontiene figurerer udgifter til direkte sociale ydelser først som anvendelse på indkomstdannelseskontoen som en del af aflønningen af ansatte, dernæst som anvendelse på sekundærindkomstfordelingskontoen som sociale ydelser. For at få denne konto til at balancere går man ud fra, at de ansattes husholdninger tilbagebetaler arbejdsgivernes imputerede bidrag til sociale ordninger, der (sammen med eventuelle lønmodtagerbidrag til sociale ordninger) finansierer de direkte sociale ydelser, som de samme arbejdsgivere yder til de ansatte. Dette fiktive kredsløb kan sidestilles med kredsløbet for de faktiske arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger, der passerer gennem husholdningernes konti, og som formodes at blive betalt af husholdningerne til sikringsinstitutionerne.

4.12 Registreringstidspunkt for aflønning af ansatte:

- a) Løn (D.11) registreres i den periode, hvor arbejdet udføres. Dog registreres ekstraordinære bonusser og beløb såsom 13. månedsløn mv., når de forfalder til betaling. Registreringstidspunktet for aktieoptioner fordeles over perioden mellem tildelingstidspunktet og retserhvervelsestidspunktet. Hvis oplysningerne er utilstrækkelige, registreres optionens værdi på retserhvervelsestidspunktet.
- b) Faktiske arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.121) registreres i den periode, hvor arbejdet udføres.
- c) Imputerede arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.122) registreres som følger:
 - 1) når de er modpostering til obligatoriske, direkte sociale ydelser, registreres de i den periode, hvor arbejdet udføres
 - 2) når de er modpostering til frivillige, direkte sociale ydelser, registreres de, når ydelserne præsteres.

4.13 Aflønning af ansatte består af følgende elementer:

- a) residente arbejdsgiveres aflønning af residente ansatte
- b) ikke-residente arbejdsgiveres aflønning af residente ansatte
- c) residente arbejdsgiveres aflønning af ikke-residente ansatte.

Disse forskellige elementer registreres som følger:

- 1) Residente arbejdsgiveres aflønning af residente og ikke-residente ansatte samles under litra a) og c) og registreres som anvendelse på indkomstdannelseskontoen for de sektorer og brancher, hvortil arbejdsgiverne hører.
- 2) Residente og ikke-residente arbejdsgiveres aflønning af residente ansatte samles under litra a) og b) og registreres som tilgang på husholdningernes konto for allokering af primær indkomst.
- 3) Litra b), ikke-residente arbejdsgiveres aflønning af residente ansatte, registreres som anvendelse på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.
- 4) Litra c), residente arbejdsgiveres aflønning af ikke-residente ansatte, registreres som tilgang på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

PRODUKTIONS- OG IMPORTSKATTER (D.2)

4.14 Definition:	Produktions- og importskatter (D.2) er obligatoriske, ensidige betalinger i kontanter eller naturalier, som opkræves af sektoren offentlig forvaltning og service eller Den Europæiske Unions institutioner på produktion og import af varer og tjenester, beskæftigelse af arbejdskraft samt ejendomsret eller brugsret til jord, bygninger eller andre aktiver, der anvendes i produktionen. Disse skatter betales uanset fortjeneste.
---------------------	--

4.15 Produktions- og importskatter omfatter følgende elementer:

- a) produktskatter (D.21):
 - 1) moms (D.211)
 - 2) importskatter og told ekskl. moms (D.212)
 - told mv. (D.2121)
 - importskatter ekskl. moms og told (D.2122)
 - 3) produktskatter ekskl. moms og importskatter (D.214)
- b) andre produktionsskatter (D.29).

PRODUKTSKATTER (D.21)

4.16 Definition:	Produktskatter (D.21) betales pr. enhed af en bestemt vare eller tjeneste, som indgår i en transaktion. Skatterne beregnes som et bestemt pengebeløb pr. mængdeenhed af varen eller tjenesten eller som en bestemt procentdel af varens og tjenestens enhedspris eller værdi. Uanset hvilken institutionel enhed, der skal betale, henhører skatter, der pålægges et produkt, under produktskatterne, medmindre de specifikt henføres til en anden kategori.
---------------------	--

Moms (D.211)

4.17 Definition:	En merværdiafgift (moms) er en afgift på varer eller tjenester, der opkræves successivt af foretagenderne, og som til sidst opkræves samlet hos de endelige købere.
---------------------	---

Moms (D.211) omfatter den merværdiafgift, der opkræves af offentlig forvaltning og service, og som lægges på nationale og importerede produkter, samt andre fradragsberettigede afgifter, der anvendes efter regler, der kan sidestilles med reglerne for moms. Alle momslignende afgifter kaldes i det følgende "moms". Fælles for al moms er, at producenter kun er forpligtet til at betale det offentlige differencen mellem moms på salg og moms på indkøb til forbrug i produktionen og faste bruttoinvesteringer.

Moms registreres netto i den forstand, at:

- a) Produktion af varer og tjenester samt import værdiansættes ekskl. faktureret moms.
- b) Køb af varer og tjenester registreres inkl. ikke-fradragsberettiget moms. Momsen registreres ikke som afholdt af sælgerne, men af køberne, og kun af købere, der ikke kan fratække moms. Hovedparten af al moms registreres som betalt på endelig anvendelse, navnlig på forbrug i husholdningerne.

I den samlede økonomi er momsens lig med forskellen mellem al faktureret moms og al fradragsberettiget moms (se 4.27).

Importskatter og told ekskl. moms (D.212)

4.18 Definition:	Importskatter og told ekskl. moms (D.212) er obligatoriske betalinger, der opkræves af offentlig forvaltning og service eller Den Europæiske Unions institutioner på importerede varer ekskl. moms, inden disse frit kan omsættes på det økonomiske område, samt på tjenester, der leveres til residente enheder af ikke-residente enheder.
---------------------	---

Disse betalinger omfatter:

- a) told mv. (D.2121): består af told eller andre importskatter, der skal betales i henhold til toldtariffer på særlige typer varer, når de indføres til anvendelse på brugerlandets økonomiske område.
- b) importskatter ekskl. moms og told mv. (D.2122).

Denne kategori omfatter:

- 1) afgifter på importerede landbrugsprodukter
- 2) monetære udligningsbeløb på import
- 3) forbrugsskatter og særlige afgifter på visse importerede produkter, såfremt samme skatter og afgifter på lignende produkter af indenlandsk oprindelse betales af den producerende branche selv

- 4) almindelige omsætningsafgifter på import af varer og tjenester
- 5) skatter på specifikke tjenester ydet af ikke-residente foretagender til residente enheder inden for det økonomiske område
- 6) fortjenester, som offentlige foretagender har opnået ved udøvelse af et monopol på import af bestemte varer eller tjenester, og som overføres til staten.

Nettoskatter og -told på import ekskl. moms beregnes ved at trække importsubsidier (D.311) fra importskatter og told ekskl. moms (D.212).

Produktskatter ekskl. moms og importskatter (D.214)

4.19 Definition:	Produktskatter ekskl. moms og importskatter (D.214) omfatter skatter, der skal betales i forbindelse med produktion, eksport, salg, overdragelse, leasing eller levering af varer og tjenester, eller i forbindelse med disses anvendelse til eget forbrug eller egne investeringer.
---------------------	--

4.20 Denne kategori omfatter især:

- a) Forbrugsskatter og andre afgifter bortset fra dem, der hører ind under importafgifter og told.
- b) Punktafgifter på salg af særlige produkter, som f.eks. alkoholiske drikke og tobak, samt stempelafgifter på juridiske dokumenter eller checks.
- c) Skatter på finans- og kapitaltransaktioner, der betales ved køb eller salg af ikke-finansielle og finansielle aktiver inkl. fremmed valuta. De opkræves ved ejerskifte i forbindelse med jord eller andre aktiver undtagen som følge af kapitaloverførsler (hovedsagelig arv og gaver), hvor de behandles som skatter på formidlernes tjenester.
- d) Registreringsafgifter for biler.
- e) Forlystelsesskatter.
- f) Skatter på lotteri og spil, undtagen skatter på gevinster.
- g) Skatter på forsikringspræmier.
- h) Andre skatter på bestemte tjenester som hoteller eller andre overnatningsfaciliteter, boligjenester, restauranter, transport, kommunikation, reklame.
- i) Generelle skatter på salg (undtagen moms), som omfatter skatter på fabrikanters engros- og detailsalg og omsætningsskatter.
- j) Fiskale monopolvers udbytte, som overføres til staten, dog med undtagelse af monopoler på import af visse varer eller tjenester (inkluderet i D.2122). Fiskale monopoler er offentlige foretagender, som ifølge loven har fået monopol på produktion eller distribution af en særlig vare eller tjeneste med henblik på at skaffe offentlige midler og ikke for at fremme den økonomiske politik eller socialpolitikken. Når et offentligt

foretagende får tildelt monopolrettigheder i henhold til en vedtagen økonomisk politik eller socialpolitik og på grund af varens eller tjenestens egenart eller produktionsteknologi — f.eks. offentlige værker, postvæsen, telekommunikation, jernbaner mv. — betragtes det ikke som et fiskalt monopol.

k) Eksportskatter og monetære udligningsbeløb opkrævet på eksport.

4.21 Nettoproduktsskatter beregnes ved at trække produktsubsidier (D.31) fra produktsskatter (D.21).

ANDRE PRODUKTIONSSKATTER (D.29)

4.22 Definition:	Andre produktionsskatter (D.29) er alle skatter, som foretagenderne skal betale i forbindelse med deres produktionsaktiviteter, uanset værdien og mængden af de producerede eller solgte varer og tjenester.
---------------------	--

Andre produktionsskatter kan opkræves på jord, faste aktiver eller arbejdskraft i produktionen og på visse aktiviteter eller transaktioner.

4.23 Andre produktionsskatter (D.29) omfatter:

- a) Skatter på jord, bygninger og anlæg (eller brugsretten hertil), som foretagender anvender i produktionen (inkl. ejere af egne boliger).
- b) Skatter på brugen af faste aktiver (f.eks. køretøjer, maskiner og udstyr) til produktion, uanset om de ejes eller lejes.
- c) Skatter på udbetalt lønsum og antal ansatte.
- d) Skatter på internationale transaktioner (f.eks. udenlandsrejser, betalinger til udlandet eller lignende transaktioner med ikke-residente enheder) i produktionssammenhæng.
- e) Skatter, som foretagender betaler for erhvervsmæssige tilladelser, dersom disse udstedes automatisk mod betaling af det krævede gebyr. I så fald er de sandsynligvis en måde at skaffe offentlige midler på, selv om offentlig forvaltning og service som modydelse kan udstede en attest eller en tilladelse. Hvis offentlig forvaltning og service derimod knytter en form for kontrol til udstedelsen af tilladelser, f.eks. hvis den foretager kontrol af erhvervslokalernes egnethed eller sikkerhed, det anvendte udstyrs pålidelighed eller sikkerhed, det ansatte personales faglige kompetence eller de producerede varers og tjenesters kvalitet eller standarder og stiller disse parametre som betingelse for udstedelse af tilladelsen, betragtes beløbene som udgifter til ydede tjenester, medmindre disse beløb er helt ude af proportioner med omkostningerne ved den offentlige kontrol.
- f) Miljøafgifter på produktionsaktiviteter opkrævet i forbindelse med udslip eller udledning af skadelige luftarter, væsker eller andre skadelige stoffer. De omfatter ikke betaling for offentlig forvaltning og services indsamling og bortskaffelse af affald eller skadelige stoffer, idet disse beløb indgår i foretagendernes forbrug i produktionen.
- g) For lav moms godtgørelse som følge af de standardsatser, der ofte anvendes i landbruget.

- 4.24 Andre produktionsskatter omfatter ikke skat på husholdningernes egen anvendelse af køretøjer mv., som registreres under løbende indkomst- og formueskatter mv.

PRODUKTIONS- OG IMPORTAFGIFTER TIL DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER

- 4.25 Produktions- og importskatter til Den Europæiske Unions institutioner omfatter følgende skatter, der opkræves af de nationale myndigheder på vegne af Den Europæiske Unions institutioner: - fra den fælles landbrugspolitik: afgifter på importerede landbrugsprodukter, monetære udligningsbeløb på eksport og import, sukkerafgifter og afgift på isoglucose, medansvarsafgifter på mælk og korn - fra handelen med tredjelande: told opkrævet efter Den Europæiske Unions integrerede toldtarif (Taric).

Produktions- og importskatter til Den Europæiske Unions institutioner omfatter ikke den momsbaseerede tredje indtægt, der henhører under andre løbende overførsler i kategorien moms- og BNI-baserede egne EU-indtægter (D.76) (se 4.140).

PRODUKTIONS- OG IMPORTSKATTER: REGISTRERINGSTIDSPUNKT OG BELØB, DER SKAL REGISTRERES

- 4.26 Registrering af produktions- og importskatter: Produktions- og importskatter registreres, når de skattepligtige aktiviteter, transaktioner eller andre begivenheder finder sted.
- 4.27 Nogle økonomiske aktiviteter, transaktioner eller begivenheder, som medfører skattepligt, kommer ikke til skattemyndighedernes kendskab. Sådanne økonomiske aktiviteter, transaktioner eller begivenheder skaber ikke finansielle aktiver og passiver i form af fordringer eller gæld. Kun beløb, der skal betales i henhold til skatteansættelser, selvangivelser eller andet, der definerer skatteyderens pligt til at betale, registreres. Skatter, hvor der ikke ligger en officiel skatteansættelse til grund, imputeres ikke.

De skatter, der registreres i regnskaberne, udledes af to kilder, nemlig beløb, som fremgår af skatteansættelser eller selvangivelser og indbetalinger.

- a) Anvendes skatteansættelser eller selvangivelser som kilde, justeres beløbene ved hjælp af en koefficient, der gør det muligt at tage hensyn til ansatte eller angivne, men aldrig indgåede beløb. En alternativ behandling består i, at en kapitaloverførsel (D.995 som beskrevet i 4.165 j) til de relevante sektorer registreres svarende til den samme justering. For at afspejle de ansatte eller angivne, men aldrig indgåede beløb beregnes koefficienterne på grundlag af tidligere erfaringer og nuværende forventninger. Koefficienterne er specifikke for de forskellige typer skatter.
 - b) Anvendes indbetalinger som kilde, periodeafgrænses disse, således at de pågældende beløb henføres til det tidspunkt, hvor den virksomhed, der har givet anledning til indbetalingspligten, har fundet sted. Afgrænsningen baseres på det gennemsnitlige tidsinterval mellem den pågældende virksomhed og indbetalingen.
- 4.28 Værdien af de samlede skatter, som registreres, inkluderer renter af skatterestancer og bøder pålagt af skattemyndighederne, hvis disse renter og bøder ikke kan holdes ude fra hinanden. Værdien af de samlede skatter omfatter også gebyrer, som pålægges i forbindelse med opkrævning eller inddrivning af skatter, som ikke er betalt. Den samlede skatteværdi

ned sættes, hvis offentlig forvaltning og service har foretaget skat tene ds sættelser som led i den økonomiske politik, eller hvis for meget indbetalt skat tilbagebetales.

4.29 I ENS registreres produktions- og importskatter (D.2) som følger:

- a) som anvendelse på den samlede økonomis indkomstdannelseskonto
- b) som tilgang på sektoren offentlig forvaltning og services konto for allokering af primær indkomst og på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

Produktskatter registreres som tilgang på den samlede økonomis konto for varer og tjenester. Herved kan der opnås balance mellem tilgangen af varer og tjenester — værdiansat ekskl. produktskatter — og anvendelsen, der værdiansættes inkl. disse skatter.

Andre produktionsskatter (D.29) registreres som anvendelse på indkomstdannelseskontoen for de brancher eller sektorer, der betaler disse skatter.

SUBSIDIER (D.3)

4.30 Definition:	Subsidier (D.3) er løbende, ensidige overførsler, som det offentlige eller Den Europæiske Unions institutioner betaler til residente producenter.
---------------------	---

Formålet med subsidier er f.eks.:

- a) at påvirke produktionsmængden
- b) at påvirke produktpriserne eller
- c) at påvirke aflønningen af produktionsfaktorerne.

Ikke-markedsproducenter kan kun modtage andre produktionssubsidier, hvis disse udbetales i henhold til generelle ordninger, som gælder for både markeds- og ikke-markedsproducenter.

Der registreres ikke produktsubsidier for ikke-markedsmæssig produktion (P.13).

4.31 Subsidier fra Den Europæiske Unions institutioner omfatter kun de løbende overførsler, der sker direkte til residente produktionsenheder.

4.32 Subsidier kan opdeles på følgende måde:

- a) produktsubsidier (D.31)
 - 1) importsubsidier (D.311)
 - 2) andre produktsubsidier (D.319)
- b) andre produktionssubsidier (D.39).

PRODUKTSUBSIDIER (D.31)

4.33 Definition:	Produktsubsidier (D.31) er subsidier, der betales pr. enhed af producerede eller importerede varer eller tjenester.
---------------------	---

Værdien af produktsubsidier kan anføres på følgende måder:

- a) som et bestemt pengebeløb pr. mængdeenhed af varen eller tjenesten
- b) som en bestemt procentdel af enhedsprisen
- c) som forskellen mellem en indikativpris og den pris, som køberen betaler på markedet.

Et produktsubsidie udbetales normalt, når varen produceres, sælges eller importeres, men kan også udbetales under andre omstændigheder, f.eks. når varen overdrages, leases, leveres eller anvendes til eget forbrug eller egne investeringer.

Produktsubsidier tildeles kun markedsmæssig produktion (P.11) eller produktion til eget brug (P.12).

Importsubsidier (D.311)

4.34 Definition:	Importsubsidier (D.311) er subsidier til varer og tjenester, der udbetales, når varerne passerer grænsen med henblik på anvendelse på det økonomiske område, eller når tjenesterne leveres til residente institutionelle enheder.
---------------------	---

Importsubsidier omfatter tab, som opstår, når offentlige handelsorganisationer i overensstemmelse med den vedtagne politik køber produkter fra ikke-residente og sælger dem til lavere priser til residente enheder.

Andre produktsubsidier (D.319)

4.35 Andre produktsubsidier (D.319) omfatter:

- a) subsidier til produkter, der anvendes i den indenlandske økonomi, dvs. subsidier, der betales til residente producenter for deres produktion, når den anvendes eller forbruges inden for det økonomiske område
- b) tab som opstår, når offentlige handelsorganisationer i overensstemmelse med den vedtagne økonomiske og sociale politik køber produkter fra residente producenter og derefter sælger dem til lavere priser til residente enheder eller ikke-residente enheder
- c) subsidier til offentlige selskaber eller kvasiselskaber til dækning af vedvarende tab på produktionsaktiviteterne, fordi der beregnes priser, som er lavere end de gennemsnitlige produktionsomkostninger i overensstemmelse med den i hjemlandet eller EU vedtagne økonomiske politik og socialpolitik

- d) direkte eksportsubsidier udbetalt direkte til residente producenter, når varerne forlader det økonomiske område eller tjenesterne leveres til ikke-residente enheder, dog med undtagelse af tilbagebetaling ved toldgrænsen af tidligere betalte produktskatter eller fritagelse for de skatter, der ville forfalde, hvis varerne skulle sælges eller anvendes på det økonomiske område.

ANDRE PRODUKTIONSSUBSIDIER (D.39)

4.36 Definition:	Andre produktionssubsidier (D.39) består af subsidier, undtagen produktsubsidier, som residente produktionsenheder kan få tildelt, når de påbegynder en produktion.
---------------------	---

Ikke-markedsproducenter kan kun modtage andre produktionssubsidier til deres ikke-markedsmæssige produktion, hvis disse betalinger fra offentlig forvaltning og service foretages som led i generelle ordninger, som gælder for både markedsproducenter og ikke-markedsproducenter.

4.37 Andre produktionssubsidier omfatter bl.a.:

- a) Subsidier til lønninger eller arbejdskraft: Disse tilskud betales i relation til de samlede lønudgifter eller den samlede arbejdskraft, eller beskæftigelse af særlige kategorier af mennesker som f.eks. fysisk handicappede eller langtidsledige, eller i relation til omkostninger ved uddannelsesordninger, som etableres eller finansieres af foretagenderne.
- b) Subsidier til forureningsbekæmpelse: Disse tilskud er løbende subsidier til hel eller delvis dækning af omkostningerne ved ekstra foranstaltninger for at mindske eller undgå udledning af forurenende stoffer i miljøet.
- c) Rentetilskud til residente produktionsenheder, også selv om formålet er at fremme investeringer. Et tilskud, der har til formål både at finansiere nedskrivningen af en gæld og betalingen af renterne, og hvor en fordeling på de to komponenter er umulig, behandles samlet som et investeringstilskud. Rentetilskud er løbende overførsler som skal reducere producenternes omkostninger. De betragtes som subsidier til de begunstigede producenter, også når renteforskellen betales direkte af offentlig forvaltning og service til det pågældende kreditinstitut.
- d) For høj momsgodtgørelse som følge af de standardsatser, der ofte anvendes i f.eks. landbruget.

4.38 Nedenstående betragtes ikke som subsidier:

- a) Løbende overførsler fra offentlig forvaltning og service til husholdningerne i deres egenskab af forbrugere. Disse overførsler registreres enten som sociale ydelser (D.62 eller D.63) eller som diverse løbende overførsler (D.75).
- b) Løbende overførsler mellem forskellige dele af offentlig forvaltning og service i deres egenskab af producenter af ikke-markedsmæssige varer og tjenester, undtagen andre produktionssubsidier (D.39). De løbende overførsler registreres som løbende overførsler inden for offentlig forvaltning og service (D.73).

- c) Investeringstilskud (D.92).
- d) Ekstraordinære betalinger til sociale forsikringsfonde, hvis formålet med disse betalinger er at øge fondenes aktuarmæssige reserver. Disse beløb registreres som andre kapitaloverførsler (D.99).
- e) Offentlig forvaltning og services overførsler til ikke-finansielle selskaber og kvasiselskaber til dækning af tab akkumuleret over flere regnskabsår eller ekstraordinære tab af årsager, der ligger uden for foretagendets kontrol. Disse overførsler registreres som andre kapitaloverførsler (D.99).
- f) Eftergivelse af producentenheders gæld til sektoren offentlig forvaltning og service (f.eks. offentlige lån til et ikke-finansielt foretagende, som har akkumuleret driftstab over flere regnskabsår). Disse transaktioner behandles som andre kapitaloverførsler (D.99).
- g) Skadeserstatninger fra offentlig forvaltning og service eller udlandet for skade eller tab på kapitalgoder som følge af krigshandlinger, andre politiske begivenheder eller nationale katastrofer. Disse beløb registreres som andre kapitaloverførsler (D.99).
- h) Aktier og andre ejerandele, som offentlig forvaltning og service har opkøbt i selskaber. Disse beløb registreres som ejerandele og andele i investeringsforeninger (AF.5).
- i) Betalinger fra offentlig forvaltning og service, når den har overtaget ansvaret for ekstraordinært høje pensionsudgifter, der påhviler et offentligt foretagende. Disse betalinger registreres som diverse løbende overførsler (D.75).
- j) Betalinger fra offentlig forvaltning og service til markedsproducenter til hel eller delvis betaling af varer og tjenester, som de pågældende markedsproducenter leverer direkte og individuelt til husholdningerne til dækning af udgifter forbundet med sociale risici eller behov (se 4.84), og som husholdningerne har ret til. Disse betalinger registreres som offentlig forvaltning og services udgifter til individuelt forbrug (P.31) og herefter som sociale overførsler i naturalier – markedsfølsig produktion indkøbt af offentlig forvaltning og service og NPISH'er (D.632) og husholdningernes faktiske individuelle forbrug (P.41).

4.39 Registreringstidspunkt: Subsidier registreres, når den pågældende transaktion eller begivenhed (produktion, salg, import mv.) finder sted.

Følgende er særlige tilfælde:

- a) subsidier i form af differencen mellem køberprisen og den salgspris, et offentligt handelsforetagende forlanger, registreres på det tidspunkt, hvor varerne købes af det offentlige
- b) subsidier til dækning af en producents tab registreres på det tidspunkt, hvor det offentlige beslutter at dække tabet.

4.40 Subsidier registreres som:

- a) negativ anvendelse på den samlede økonomis indkomstdannelseskonto
- b) negativ tilgang på sektoren offentlig forvaltning og services konto for allokering af primær indkomst og på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

Produktsubsidier registreres som negativ tilgang på den samlede økonomis konto for varer og tjenester.

Andre produktionssubsidier (D.39) registreres som tilgang på indkomstdannelseskontoen for de brancher eller sektorer, der modtager dem.

Et system med valutadifferentiering har følgende indvirkning på produktions- og importskatter og subsidier (multiple valutakurser anvendes ikke i øjeblikket blandt EU-medlemsstaterne):

- a) implicite importskatter registreres som importskatter ekskl. moms og told (D.2122)
- b) implicite eksportskatter registreres som produktskatter ekskl. moms og importskatter (D.214)
- c) implicite subsidier til import registreres som importsubsidier (D.311)
- d) implicite subsidier til eksport registreres som andre produktsubsidier (D.319).

FORMUEINDKOMST (D.4)

4.41 Definition:	Formueindkomst (D.4) optjenes, når ejere af finansielle aktiver og naturressourcer stiller disse til rådighed for andre institutionelle enheder. Den indkomst, der betales for anvendelsen af finansielle aktiver, kaldes investeringsindkomst, mens den, der betales for anvendelsen af naturressourcer, kaldes jordrente mv. Formueindkomst er summen af investeringsindkomst og jordrente mv.
---------------------	--

Formueindkomster klassificeres på følgende måde:

- a) renter (D.41)
- b) udloddet selskabsudbytte (D.42)
 - 1) udbytte (D.421)
 - 2) udtræk af indkomst fra kvasiselskaber (D.422)
- c) reinvesteret indtjening på udenlandske direkte investeringer (D.43)
- d) anden investeringsindkomst (D.44)
 - 1) investeringsindkomst henført til forsikringstagere (D.441)
 - 2) investeringsindkomst henført til pensionsopparere (D.442)

3) investeringsindkomst henført til ejere af kapitalandele i kollektive investeringsforeninger (D.443)

e) jordrente mv. (D.45).

RENTER (D.41)

4.42 Definition:	Renter (D.41) er formueindkomst, der tilfalder ejere af følgende finansielle aktiver: a) indskud (AF.2) b) gældsværdipapirer (AF.3) c) lån (AF.4) d) andre forfaldne ikke-betalte mellemværender (AF.8) for at stille det finansielle aktiv til rådighed for en anden institutionel enhed.
---------------------	---

Indkomst fra SDR-beholdninger og –tildelinger og guldkonti (ikke-allokeret guld) behandles som renter. Finansielle aktiver, der giver anledning til renter, er kreditorers fordringer på debitorer. Når kreditorer låner midler til debitorer, oprettes et af ovenstående finansielle instrumenter.

4.43 Renter på indskud og lån

De renter, der betales til og modtages fra finansielle institutioner på indskud og lån, omfatter en korrektion for en margin svarende til den implicite betaling for de tjenester, de finansielle institutioner leverer, når de yder lån og modtager indskud. Betaling eller modtagelse opdeles i en del svarende til tjenstedelen og en del svarende til nationalregnskabets rentebegreb. De faktiske betalinger til eller fra finansielle institutioner, der betegnes bankrenter, skal opdeles således, at nationalregnskabets rentebegreb og tjenstedelen kan registreres hver for sig. De nationalregnskabsrenter, som låntagerne betaler til de finansielle institutioner, ligger under bankrenten, hvor forskellen svarer til den estimerede værdi af de tjenester, der skal betales, mens de nationalregnskabsrenter, som indskyderne modtager, ligger over bankrenten, hvor forskellen svarer til de tjenester, der skal betales. Værdien af tjenesterne registreres som salg af tjenester på de finansielle institutioners produktionskonti og som anvendelse på deres kunders konti.

Renter på gældsværdipapirer

4.44 Renter på gældsværdipapirer omfatter renter på kortfristede instrumenter samt renter på obligationer.

Renter på kortfristede instrumenter

4.45 Forskellen mellem den pålydende værdi og prisen ved udstedelsen (dvs. underkursen), er et mål for den rente, der skal betales i instrumentets levetid. Stigningen i instrumentets værdi, der

skyldes påløbne renter, er ikke nogen kapitalgevinst, idet den skyldes en forhøjelse af lånebeløbet og ikke en ændring i aktivets pris. Andre ændringer i instrumentets værdi registreres som kapitalgevinster og -tab.

Renter på obligationer

4.46 Obligationer er langfristede værdipapirer, der giver ihændeleveren ubetinget ret til et fast eller et kontraktmæssigt fastsat variabelt afkast i form af kuponudbetalinger, eller et nærmere angivet fast beløb udbetalt på en eller flere forud fastsatte datoer, når værdipapiret indløses, eller en kombination af begge systemer.

- a) Nulkuponobligationer. Her finder ingen kuponudbetalinger sted. Renten baseres på differencen mellem indløsningskursen og udstedelseskursen og fordeles over hele obligationens løbetid. Den årlige rente reinvesteres i obligationen af ihændeleveren, således at der på den finansielle konto må foretages modposterings svarende til værdien af de akkumulerede renter, der registreres som ihændeleverens erhvervelse af yderligere obligationer og som udsteders eller debtors udstedelse af yderligere obligationer (dvs. en stigning i den oprindelige obligationsmasse).
- b) Andre obligationer, herunder obligationer udstedt til under pari. Her har renten to komponenter:
 - 1) summen af kuponudbetalinger i hver periode
 - 2) summen af påløbne renter i hver periode baseret på differencen mellem indløsningskursen og udstedelseskursen og beregnet på samme måde som for nulkuponobligationerne.
- c) Indekspapirer
 - 1) Her er beløbene for kuponudbetalinger og/eller restlånebeløb knyttet til et generelt prisindeks. En ændring i restlånebeløbet mellem begyndelsen og slutningen af en bestemt regnskabsperiode, der skyldes bevægelser i det pågældende indeks, registreres som påløbne renter i perioden og lægges til de andre af periodens forfaldne renter.
 - 2) De beløb, der skal betales ved udløb, er knyttet til et smalt indeks, der indeholder et incitament til kapitalgevinst. Påløbne renter beregnes på grundlag af en rentesats fastsat på udstedelsestidspunktet. Renterne er således på udstedelsestidspunktet lig med forskellen mellem udstedelsesprisen og markedsforventningen for alle de betalinger, debitor skal foretage; dette beløb registreres som renter, der påløber i hele instrumentets løbetid. Ved denne fremgangsmåde registreres den effektive rente ved udstedelsen, hvori indgår resultaterne af indeksreguleringen som forventet ved instrumentets oprettelse, som indkomst. Enhver afvigelse i det underliggende indeks i forhold til de oprindelige forventninger medfører kapitalgevinster eller -tab, som normalt ikke udlignes i instrumentets løbetid.

Renter, der påløber som følge af indeksreguleringen, reinvesteres reelt i værdipapiret og skal dermed registreres på både ihændeleverens og udsteders finansielle konto.

Renteswaps og forwardaftaler

- 4.47 Betalinger som led i swap-forretninger registreres som transaktioner i finansielle derivater på den finansielle konto, ikke som renter, der registreres som formueindkomst. Transaktioner som led i forwardaftaler registreres som transaktioner i finansielle derivater på den finansielle konto, ikke som formueindkomst.

Renter på finansiel leasing

- 4.48 Finansiell leasing er en metode til finansiering af f.eks. køb af maskiner og udstyr. Leasinggiveren indkøber udstyret, og leasingtageren forpligter sig til at betale leje, således at leasinggiveren i kontraktens løbetid får dækket sine omkostninger inkl. rentetab på det beløb, der er anvendt til at købe udstyret.

Leasinggiveren betragtes som långiver i forhold til leasingtageren for et beløb svarende til køberprisen for aktivet, således at lånet tilbagebetales i løbet af leasingperioden. Den leje, som leasingtageren betaler i hver periode, betragtes derfor som bestående af to komponenter, nemlig afdrag og renter. Renten på det imputerede lån bestemmes ud fra forholdet mellem den samlede leje for hele leasingperioden og aktivets køberpris. Rentens andel af lejen bliver mindre, efterhånden som lånet afdrages. Leasingtagerens oprindelige lån registreres sammen med de efterfølgende afdrag på lånet på leasingtagers og leasinggivers finansielle konto. Rentebetalingerne registreres som renter på primærindkomstfordelingskontoen.

Andre renter

- 4.49 Andre renter omfatter
- a) renter på bankovertræk
 - b) ekstrarenter på indskud, der henstår længere end aftalt, og
 - c) udtrukne præmier fra præmieobligationer.

Registreringstidspunkt

- 4.50 Renter registreres ud fra optjeningstidspunktet, dvs. at renter af det skyldige lånebeløb tilskrives kreditor løbende. Den rente, der påløber i hver regnskabsperiode, registreres, uanset om den rent faktisk udbetales eller lægges til det skyldige lånebeløb. Udbetales den ikke, registreres forhøjelsen af det skyldige beløb på kreditors finansielle konto som en anskaffelse af et finansielt aktiv og hos debitor som en lige så stor anskaffelse af et passiv.
- 4.51 Renter registreres inden fradrag af skatter. Renteindtægter og renteudgifter registreres inkl. rentetilskud, uanset om dette betales direkte til de finansielle institutioner eller til modtageren (se 4.37).

Da værdien af de finansielle formidlers tjenester fordeles blandt de forskellige kunder, korrigeres de faktiske rentebetalinger til eller fra de finansielle formidlere for at eliminere de marginer, der svarer til de finansielle formidlers indirekte tjenester. De renter, som låntagerne betaler til de finansielle formidlere, reduceres med den estimerede værdi af de tjenester, der skal betales, og indskydernes renteindtægter nedsættes tilsvarende. Værdien af disse tjenester

betragtes som betaling for tjenester, der ydes af de finansielle formidlere til deres kunder, og ikke som rentebetalinger.

4.52 I ENS registreres renter som:

- a) tilgang og anvendelse på sektorernes konto for allokering af primær indkomst
- b) tilgang og anvendelse på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

UDLODDET SELSKABSUDBYTTE (D.42)

Udbytte (D.421)

4.53 Definition:	Udbytte (D.421) er en form for formueindkomst, som aktieejere (AF.5) har ret til, når de f.eks. stiller kapital til rådighed for selskaber.
---------------------	---

Udvidelse af selskabskapital ved udstedelse af aktier er en måde, hvorpå der kan rejses kapital. Til forskel fra lånt kapital skaber aktiekapital ikke nogen gældsforpligtelse af en bestemt størrelse, ej heller giver den aktionærerne i et selskab ret til et fast eller forudbestemt afkast. Udbytte er alle former for udbytteudlodning fra selskaber til deres aktionærer eller ejere.

4.54 Udbytte omfatter også:

- a) Aktier udstedt til aktionærer som udbyttebetaling for regnskabsåret. Fondsaktier, som er en kapitalisering af egne midler i form af reserver og ikke-udloddet udbytte, og som giver anledning til udstedelse af nye aktier til aktionærerne i forhold til deres aktieandele, er ikke inkluderet.
- b) Indkomst betalt til offentlig forvaltning og service af offentlige foretagender, som anerkendes som uafhængige, juridiske enheder, men som ikke er oprettet som egentlige selskaber.
- c) Indkomst, der dannes ved ikke-observerede aktiviteter og overføres til de selskabsejere, der deltager i disse aktiviteter, til deres private brug.

4.55 Udbytte (D.421) omfatter ikke ekstraordinært store udbytter (superdividender).

Ekstraordinært store udbytter er udbytter, som set på baggrund af niveauet for nylige udbytter og nylig indtjening er store. For at vurdere, om et udbytte er stort, anvendes begrebet indkomst, der kan udloddes. Den del af et selskabs indkomst, der kan udloddes, er virksomhedsindkomsten plus alle modtagne løbende overførsler, minus alle betalte løbende overførsler, og minus korrektionen for ændringer i pensionsrettigheder. Forholdet i den nærmeste fortid mellem udbytte og indkomst, der kan udloddes, anvendes til at vurdere, om størrelsen af det aktuelle udbytte er plausibelt. Hvis det deklarerede udbytte er uforholdsmæssigt stort, behandles den overskydende del som finansielle transaktioner og kaldes "superdividender". Disse superdividender registreres som udtræk af egenkapital fra selskabet (F.5). Dette gælder for selskaber, såvel aktieselskaber som kvasiselskaber, og uanset om de er underlagt privat kontrol i udlandet eller hjemlandet.

4.56 Når det drejer sig om offentlige selskaber, er superdividender store ad hoc-betalinger eller betalinger, der overstiger virksomhedsindkomsten i den relevante regnskabsperiode, og som er finansieret af akkumulerede reserver eller salg af aktiver. Offentlige selskabers superdividender skal registreres som udtræk af egenkapital (F.5) i et omfang svarende til forskellen mellem betalingerne og virksomhedsindkomsten i den relevante regnskabsperiode (se 20.206).

Foreløbigt udbytte er omhandlet i 20.207.

4.57 Registreringstidspunkt: Selv om udbytte er en del af en indkomst, som er optjent over en længere periode, registreres den ikke efter optjeningstidspunkt. I en kort periode efter, at et udbytte er deklareret, men inden det kommer til udbetaling, kan der sælges aktier "ex udbytte", hvilket betyder, at udbyttet skal betales til den, der var indehaver af aktierne på tidspunktet for udbyttedeklarationen, og ikke til den, der er indehaver på betalingstidspunktet. En aktie, der sælges "ex udbytte", er derfor mindre værd end en aktie, der sælges uden dette forbehold. Registreringstidspunktet for udbyttet er det tidspunkt, fra hvilket aktieprisen noteres ex udbytte (ikke inklusive udbytte).

Udbytte registreres som:

- a) anvendelse på kontoen for allokering af primær indkomst for de sektorer, hvori selskaberne er klassificeret
- b) tilgang på kontoen for allokering af primær indkomst for de sektorer, hvori aktionærene er klassificeret
- c) anvendelse og tilgang på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

Udtræk af indkomst fra kvasiselskaber (D.422)

4.58 Definition:	Ejeres udtræk af indkomst fra kvasiselskaber (D.422) er de beløb, som ejerne trækker ud til egen anvendelse af overskuddet fra de kvasiselskaber, de ejer.
---------------------	--

Disse beløb registreres før fradrag af løbende indkomst- og formueskatter mv., som anses for altid at skulle betales af ejerne.

Når et kvasiselskab har et driftsoverskud, kan ejerne vælge at lade en del af eller hele overskuddet blive i selskabet, især til investeringer. Den indkomst, som bliver stående i kvasiselskaberne, fremstår som disses egenopsparing; kun de beløb, der rent faktisk hæves af ejerne, registreres som udtræk af indkomst fra kvasiselskaber.

4.59 Når residente foretagenders udenlandske filialer, agenturer mv. har driftsoverskud, registreres tilbageholdt overskud — forudsat at disse filialer og agenturer anses for ikke-residente enheder — som reinvesteret indtjening på udenlandske direkte investeringer (D.43). Kun indkomst, der rent faktisk overføres til moderselskabet, registreres som udtræk af indkomst fra kvasiselskaber fra udlandet. Samme princip anvendes for de udenlandsk ejede filialer, agenturer mv., som opererer inden for det økonomiske område, og det ikke-residente moderselskab, de er knyttet til.

4.60 Udtræk af indkomst fra kvasiselskaber omfatter endvidere den nettoleje, som residenter modtager som ejere af jord eller bygninger i udlandet, eller som ikke-residenter modtager som ejere af jord og bygninger inden for det økonomiske område. I forbindelse med transaktioner i jord og bygninger, som ikke-residente enheder foretager på et lands økonomiske område, oprettes der fiktive residente enheder, hvor de ikke-residente enheder står som ejere af kapitalen.

Lejeværdien af ejerboliger i udlandet registreres som import af tjenester og det tilsvarende nettooverskud af produktionen som primær indkomst fra udlandet. Lejeværdien af ejerboliger, som tilhører ikke-residenter, registreres som eksport af tjenester og det tilsvarende nettooverskud af produktionen som primær indkomst betalt til udlandet.

Udtræk af indkomst fra kvasiselskaber omfatter også indkomst, der dannes ved kvasiselskabers ikke-observerede aktiviteter, og som overføres til de ejere, der deltager i disse aktiviteter, til privat brug.

4.61 Udtræk af indkomst fra kvasiselskaber omfatter ikke de beløb, som ejerne modtager fra:

- a) salg af eksisterende realkapitalgoder
- b) salg af jord og andre ikke-producerede aktiver
- c) udtræk af egenkapital.

Disse beløb registreres som udtræk af egenkapital på den finansielle konto, da de repræsenterer en hel eller delvis afvikling af ejerandele i kvasiselskabet. Dersom kvasiselskabet ejes af sektoren offentlig forvaltning og service, og det drives med løbende driftstab som led i den vedtagne økonomiske politik eller socialpolitik, registreres alle normale overførsler fra offentlig forvaltning og service til foretagendet til dækning af tabene som subsidier.

4.62 Registreringstidspunkt: Udtræk af indkomst fra kvasiselskaber registreres på det tidspunkt, hvor ejerne trækker beløbet ud.

4.63 I ENS opføres udtræk af indkomst fra kvasiselskaber som:

- a) anvendelse på kontoen for allokering af primær indkomst for de sektorer, hvori kvasiselskaberne er klassificeret
- b) tilgang på ejersektorernes konto for allokering af primær indkomst
- c) anvendelse og tilgang på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

REINVESTERET INDTJENING PÅ UDENLANDSKE DIREKTE INVESTERINGER (D.43)

4.64 Definition:

Reinvesteret indtjening på udenlandske direkte investeringer (D.43) er lig med overskud af produktionen i det foretagende, som er genstand for udenlandske direkte investeringer

plus eventuelle modtagne formueindkomster eller løbende overførsler

minus eventuelle betalte formueindkomster eller løbende overførsler inkl. faktiske overførsler til udenlandske, direkte investorer og det pågældende foretagendes eventuelle løbende indkomst- og formueskatter mv.

4.65 Et foretagende, som er genstand for udenlandske direkte investeringer, er et foretagende oprettet i selskabsform eller et personligt foretagende, i hvilken en ikke-resident investor ejer mindst 10 % af stamaktierne eller af stemmeretten (for selskaber) eller tilsvarende (for personlige foretagender). Sådanne foretagender omfatter datterselskaber, associerede selskaber og filialer. I et datterselskab ejer investor over 50 %, i et associeret selskab ejer investor 50 % eller derunder, og en filial er et helt eller delvist ejet personligt foretagende. Ejerskabsforholdet mellem investoren og det foretagende, der er genstand for udenlandske direkte investeringer, kan være direkte eller - hvis der er tale om en ejerskabskæde - indirekte. Begrebet "foretagender, som er genstand for udenlandske direkte investeringer" er bredere end "udenlandsk kontrollerede selskaber".

4.66 Egentlig fordeling af indkomst fra foretagender, som er genstand for udenlandske direkte investeringer, kan ske i form af udbytte eller udtræk af indkomst fra kvasiselskaber. Desuden registreres tilbageholdt overskud, som om det var udloddet og sendt til udenlandske direkte investorer i forhold til deres ejerandel af kapitalen i foretagendet og derpå reinvesteret af dem som tilførsler af kapital på den finansielle konto. Reinvesteret indtjening på udenlandske direkte investeringer kan være enten positiv eller negativ.

4.67 Registreringstidspunkt: Reinvesteret indtjening på udenlandske direkte investeringer registreres på indtjeningstidspunktet.

I ENS registreres reinvesteret indtjening på udenlandske direkte investeringer som:

- a) anvendelse og tilgang på sektorenes konto for allokering af primær indkomst
- b) anvendelse og tilgang på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

ANDEN INVESTERINGSINDKOMST (D.44)

INVESTERINGSINDKOMST HENFØRT TIL FORSIKRINGSTAGERE (D.441)

4.68	Investeringsindkomst henført til forsikringstagere er de samlede primære indkomster fra investering af forsikringstekniske reserver. Der er tale om
------	---

Definition:	reserver, for hvilke forsikringsselskabet anerkender tilsvarende forpligtelser over for forsikringstagerne.
-------------	---

Forsikringstekniske reserver investeres af forsikringsselskaberne i finansielle aktiver eller jord (hvoraf beregnes nettoformueindkomsten, dvs. efter fradrag af rentebetalinger) eller i bygninger (som giver nettooverskud af produktionen).

Investeringsindkomst henført til forsikringstagerer registreres fordelt på skadesforsikrings- og livsforsikringstagerer.

I forbindelse med skadesforsikringer har forsikringsselskabet en forpligtelse over for forsikringstageren svarende til det indbetalte, men endnu ikke indtjente præmiebeløb, værdien af forfaldne, men endnu ikke betalte erstatninger samt en reserve for endnu ikke modtagne erstatningskrav eller modtagne, men endnu ikke afregnede krav. Til opfyldelse af denne forpligtelse har forsikringsselskabet tekniske reserver. Investeringsindkomsten fra disse reserver behandles som indkomst henført til forsikringstagerne og fordeles derefter til forsikringstagerne på kontoen for allokering af primær indkomst og betales tilbage til forsikringsselskabet som tillægspræmie på sekundærindkomstfordelingskontoen.

En institutionel enhed, der tilbyder en standardiseret lånegarantiordning mod betaling af gebyr, kan have investeringsindkomst fra ordningens reserver. Denne indkomst skal også registreres som fordelt til de enheder, der betaler gebyrerne (og som ikke nødvendigvis er de samme som de begunstigede), og behandles som tillægsgebyrer på sekundærindkomstfordelingskontoen.

I forbindelse med livsforsikringer og livrenter har forsikringsselskaberne forpligtelser over for forsikringstagerne og rentenyderne svarende til nutidsværdien af de forventede erstatningskrav. Til opfyldelse af disse forpligtelser har forsikringsselskaberne midler, der tilhører forsikringstagerne, bestående af bonusser opgivet for forsikringer med bonustilskrivning og hensættelser for både forsikringstagerer og rentenydere til betaling af fremtidige bonusser og andre fordringer. Disse midler investeres i en række finansielle og ikke-finansielle aktiver.

Bonusser, der tilfalder livsforsikringstagerer, registreres som investeringsindkomst modtaget af forsikringstagerne og behandles som tillægspræmier betalt af forsikringstagerne til forsikringsselskaberne.

Investeringsindkomst henført til livsforsikringstagerer registreres på kontoen for allokering af primær indkomst som betalt af forsikringsselskabet og modtaget af husholdningerne. Til forskel fra skadesforsikringer og pensioner overgår beløbet til opsparing og registreres derefter som en finansiell transaktion, nærmere bestemt en stigning i livsforsikringsselskabernes forpligtelser, hvortil lægges nye præmier minus administrationsgebyr og udbetalte ydelser.

INVESTERINGSINDKOMST HENFØRT TIL PENSIONSOPSPARERE (D.442)

4.69 Pensionsrettigheder opstår i forbindelse med to forskellige typer pensionsordninger, nemlig bidragsdefinerede ordninger og ydelsesdefinerede ordninger.

I en bidragsdefineret ordning investeres både arbejdsgivernes og de ansattes bidrag på vegne af de ansatte som kommende pensionsmodtagere. Der er ingen anden kilde til finansiering af pensionerne, og midlerne anvendes ikke til andre formål. Den investeringsindkomst, der henføres til bidragsdefinerede rettigheder, er lig med investeringsindkomsten af midlerne plus en eventuel indkomst fra udlejning af jord og bygninger, som pensionskassen ejer.

I en ydelsesdefineret ordning anvendes der en formel til at bestemme de beløb, der skal udbetales til pensionsmodtagerne. Det er derfor muligt at bestemme det samlede rettighedsbeløb som nutidsværdien af alle fremtidige betalinger, beregnet på grundlag af aktuarmæssige antagelser om levetid og økonomiske antagelser om renten eller diskonteringsfaktoren. Nutidsværdien af de eksisterende rettigheder, ved starten af året, stiger, fordi det tidspunkt, hvor rettighederne kommer til udbetaling, er rykket et år nærmere. I forbindelse med ydelsesdefinerede ordninger betragtes denne stigning som investeringsindkomst henført til pensionsopsparerne. Den berøres ikke af, om pensionsordningen rent faktisk har tilstrækkelige midler til at opfylde samtlige forpligtelser, og ej heller af arten af stigningen i midlerne, f.eks. om der er tale om investeringsindkomst eller kapitalgevinster.

INVESTERINGSINDKOMST HENFØRT TIL EJERE AF KAPITALANDELE I KOLLEKTIVE INVESTERINGSFORENINGER (D.443)

4.70 Investeringsindkomst henført til ejere af kapitalandele i kollektive investeringsforeninger (herunder investeringsselskaber og "unit trusts") består af to elementer:

- udbytte, som udloddes til ejere af kapitalandele i kollektive investeringsforeninger (D.4431).
- tilbageholdt overskud, der henføres til ejere af kapitalandele i kollektive investeringsforeninger (D.4432)

Udbytteelementet registreres på nøjagtig samme måde som udbytte i forbindelse med individuelle selskaber, jf. ovenfor. Elementet tilbageholdt overskud registreres efter de samme principper som dem, der er beskrevet for foretagender, som er genstand for udenlandske direkte investeringer, men beregnes ekskl. reinvesteret indtjening på udenlandske direkte investeringer. Det resterende tilbageholdte overskud henføres til ejere af kapitalandele i investeringsforeninger (investeringsforeningen har således ingen opsparing) og føres af disse ejere af kapitalandele tilbage til foreningen ved en transaktion, der registreres på den finansielle konto.

Formueindkomst modtaget af investeringsselskaber registreres som aktionærernes formueindkomst, selv om den ikke udloddes, men geninvesteres på deres vegne.

Aktionærer betaler indirekte, ud af deres andele i investeringsforeninger, administrationsselskaber for at forvalte deres investeringer. Dette administrationsgebyr er en udgift for aktionærerne, ikke for investeringsforeningerne.

Registreringstidspunkt: Anden investeringsindkomst registreres, når den indtjenes.

4.71 I ENS opføres anden investeringsindkomst som:

- a) tilgang på kontoen for allokering af primær indkomst for forsikringstagerne og ejerne af kapitalandele i investeringsforeninger
- b) anvendelse på forsikringsselskabernes, pensionskassernes og investeringsforeningernes konto for allokering af primær indkomst
- c) tilgang og anvendelse på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

JORDRENTE MV. (D.45)

4.72 Definition: Jordrente mv. er den indkomst, som ejeren af en naturressource modtager for at stille naturressourcen til rådighed for en anden institutionel enhed.

Der er to former for leje af naturressourcer: leje af jord og leje af ressourcer i undergrunden. Leje af andre naturressourcer som f.eks. radiofrekvenser følger samme mønster.

Der skelnes mellem leje som en form for formueindkomst og leje som betalinger for tjenester. Sidstnævnte er betalinger for adgang til at anvende et fast aktiv, der tilhører en anden enhed. Førstnævnte er betalinger for adgang til en naturressource.

Leje af jord

Den leje, en jordbesidder modtager fra en forpagter, udgør en form for formueindkomst. Til leje af jord regnes endvidere forfalden leje til ejere af indre vandveje og retten til udnyttelse heraf til rekreative og andre formål inkl. fiskeri.

En jordbesidder betaler jordskatter og afholder udgifter til vedligeholdelse. Disse skatter og udgifter registreres som betalt af den person, der har brugsretten til jorden, og som anses for at fratække dem den leje, han betaler til ejeren. Leje, som på denne måde reduceres med skatter eller andre udgifter, som jordbesidderen er forpligtet til at betale, kaldes "jordrente mv. efter skat".

4.73 Leje af jord omfatter ikke leje af bygninger og boliger, der ligger på den. En sådan leje betragtes som betaling for en markedsfølsom tjeneste, som ejeren yder lejerens af bygningen eller boligen, og registreres som lejerens forbrug i produktionen eller forbrug. Er der intet objektivt grundlag for opdeling af betalingen på hhv. leje af jord og leje af bygninger beliggende på den, registreres hele beløbet som leje af jord, når jordens værdi skønnes at overstige bygningernes værdi, ellers som husleje.

Leje af aktiver i undergrunden

4.74 Omfatter royalties, som betales til ejere af forekomster af mineraler eller fossile brændstoffer (kul, olie eller naturgas), det være sig private eller offentlige enheder, når de giver andre institutionelle enheder tilladelse til at efterforske i og udnytte sådanne forekomster i en nærmere angivet periode.

4.75 Registreringstidspunkt: Jordrente mv. registreres i den periode, hvor de forfalder til betaling.

4.76 I ENS registreres jordrente mv. som:

- a) tilgang og anvendelse på sektorernes konto for allokering af primær indkomst
- b) tilgang og anvendelse på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

LØBENDE INDKOMST- OG FORMUESKATTER MV. (D.5)

4.77 Definition:	Løbende indkomst- og formueskatter mv. (D.5) omfatter alle obligatoriske ensidige betalinger i penge eller naturalier, der regelmæssigt opkræves af offentlig forvaltning og service eller af udlandet af institutionelle enheders indkomst og formue, samt enkelte periodiske afgifter, der hverken pålignes indkomst eller formue.
---------------------	--

Løbende ejendoms- og formueskatter mv. opdeles i:

- a) indkomstskatter (D.51)
- b) andre løbende skatter (D.59).

INDKOMSTSKATTER (D.51)

4.78 Definition:	Indkomstskatter (D.51) omfatter skatter af indkomst, udbytte og kapitalgevinster. De pålignes de faktiske eller skønnede indkomster, som oppebæres af enkeltpersoner, husholdninger, selskaber eller NPI'er. Det omfatter skatter af formue, jord eller fast ejendom, når besiddelsen heraf anvendes som grundlag for vurdering af ejernes indkomst.
---------------------	--

Indkomstskatter omfatter:

- a) Skatter af personlige indkomster eller husholdningers indkomster, f.eks. arbejdsindkomst, formuebesiddelse, virksomhedsdrift, pensioner mv., herunder skatter, som fratrækkes af arbejdsgiverne, f.eks. kildeskat. Hertil hører også indkomstskat for ejere af personlige foretagender.
- b) Selskabsskatter mv.
- c) Kapitalindvindingsskat.
- d) Spilleafgift og lignende skatter, der betales af gevinster — ikke at forveksle med skatter af omsætningen ved afholdelse af spil eller lotterispil, der betragtes som produktskatter.

ANDRE LØBENDE SKATTER (D.59)

4.79 Andre løbende skatter (D.59) omfatter:

- a) Løbende formueskatter, som betales for ejendomsretten eller brugsretten til jord og bygninger samt løbende skatter på nettoformue og andre aktiver, f.eks. smykker — undtagen de i D.29 nævnte skatter (som foretagenderne betaler af deres produktionsaktiviteter) og de i D.51 nævnte skatter (indkomstskatter).

- b) Skatter, som opkræves pr. voksen eller pr. husholdning, uanset indkomst eller formue.
- c) Skatter af udgifter, der betales af personers eller husholdningers udgifter.
- d) Husholdningers betaling for tilladelse til at eje eller benytte køretøjer, både eller fly til ikke-erhvervsmæssig anvendelse eller for jagt- og fisketegn eller skydetilladelser i forbindelse med fritid mv. Forskellen mellem skatter og køb af tjenester fra det offentlige defineres efter samme kriterier som for foretagender. Hvis tilladelserne ikke eller kun i mindre omfang indebærer arbejde fra det offentliges side, idet de udstedes automatisk mod betaling af et gebyr, er de sandsynligvis en måde at skaffe offentlige midler på, selv om det offentlige som modydelse kan stille en attest eller en tilladelse til rådighed; i så fald registreres betalingen som skatter. Hvis der til udstedelsen af tilladelser er knyttet en form for kontrol (f.eks. vedrørende den pågældende persons kvalifikationer), registreres betalingerne som køb af tjenester fra det offentlige, og ikke som skatter, medmindre betalingerne ikke står i rimeligt forhold til omkostningerne ved ydelse af tjenesterne.
- e) Skatter på internationale transaktioner, f.eks. udenlandsrejser, pengeoverførsler til udlandet og udenlandske investeringer, undtagen skatter, der betales af producenter, og told, der betales af husholdningerne.

4.80 Løbende indkomst- og formueskatter mv. omfatter ikke:

- a) arve- og gaveafgifter, som pålægges modtagernes kapital, og derfor registreres under kapitalsskatter (D.91)
- b) engangsafgifter på formue og kapital, der registreres som kapitalsskatter (D.91)
- c) skatter på jord, bygninger eller andre aktiver, der ejes eller lejes af foretagender og anvendes i produktionen — opføres under andre produktionsskatter (D.29)
- d) husholdningers betalinger for tilladelser, bortset fra tilladelser til brug af køretøjer, både eller fly, eller for jagt- og fisketegn eller skydetilladelser i forbindelse med fritid: kørekort, flycertifikater, våbentilladelser, museumsentré eller gebyrer for biblioteksudlån, renovationsafgifter, pasgebyr, lufthavnsafgifter, retsafgifter mv., som i de fleste tilfælde betragtes som køb af tjenester fra offentlig forvaltning og service, hvis de opfylder kriterierne for registrering som tjenester (se 4.79 d).

4.81 Værdien af de samlede skatter inkluderer renter af skatterestancer og bøder pålagt af skattemyndighederne, hvis der ikke foreligger oplysninger, som gør det muligt at beregne renter og bøder separat; den samlede skatteværdi omfatter også gebyrer, som pålægges i forbindelse med ansættelse og inddrivning af skatter, som ikke er betalt, minus eventuelle skattenedsættelser foretaget af offentlig forvaltning og service som led i den økonomiske politik, eller hvis for meget indbetalt skat tilbagebetales.

Subsidier og sociale ydelser stilles i stigende grad til rådighed via skattesystemet i form af skattegodtgørelser, ligesom betalingssystemer stadig oftere knyttes sammen med skatteopkrævningssystemet. Skattegodtgørelser er skattelettelse og reducerer dermed den begunstiges skatteansættelse.

Hvis skattegodtgørelsesordningen medfører, at den begunstigede modtager det overskydende beløb, når skattelettelsen er større end skatteansættelsen, er der tale om en skattegodtgørelsesordning med direkte udbetaling. I en skattegodtgørelsesordning med direkte udbetaling kan der udbetales godtgørelse til både skatteydere og ikke-skatteydere. I en skattegodtgørelsesordning med direkte udbetaling registreres hele det godtgjorte beløb som en offentlig udgift, og ikke som nedsat skatteprovenu.

Andre skattegodtgørelsesordninger er ordninger uden direkte udbetaling, således at skattegodtgørelserne er begrænset til det ansatte skattebeløb. I en skattegodtgørelsesordning uden direkte udbetaling er alle skattegodtgørelser integreret i skattesystemet og reducerer det offentlige skatteprovenu.

4.82 Løbende indkomst- og formueskatter mv. registreres, når de skattepligtige aktiviteter, transaktioner eller andre begivenheder finder sted.

Nogle økonomiske aktiviteter, transaktioner eller begivenheder vil dog, selv om de i henhold til skattelovgivningen medfører skattepligt for de pågældende enheder, til stadighed blive unddraget beskatning, og det ville være urealistisk at tro, at disse forhold skulle skabe finansielle aktiver og passiver i form af fordringer eller gæld. De beløb, der skal registreres, er udelukkende beløb, der skal betales i henhold til myndighedernes skatteansættelser, selvangivelser eller andet, der klart definerer skatteyderens pligt til at betale. Manglende skatter imputeres ikke, hvis der ikke ligger en officiel skatteansættelse til grund.

De skatter, der registreres i regnskaberne, udledes af to kilder, nemlig beløb, som fremgår af skatteansættelser eller selvangivelser og indbetalinger.

- a) Anvendes skatteansættelser eller selvangivelser som kilde, justeres beløbene ved hjælp af en koefficient, der gør det muligt at tage hensyn til ansatte eller angivne, men aldrig indgåede beløb. Som en alternativ behandling registreres der en kapitaloverførsel til de relevante sektorer svarende til den samme justering. For at afspejle de ansatte eller angivne, men aldrig indgåede beløb beregnes koefficienterne på grundlag af tidligere erfaringer og nuværende forventninger. Koefficienterne er specifikke for de forskellige typer skatter.
- b) Anvendes indbetalinger som kilde, periodeafgrænses disse, således at de pågældende beløb henføres til det tidspunkt, hvor den aktivitet, transaktionerne eller begivenhederne, der har givet anledning til indbetalingspligten, har fundet sted (eller, hvad angår visse former for indkomstskatter, til det tidspunkt, hvor skatteansættelsen har fundet sted). Afgrænsningen baseres på det gennemsnitlige tidsinterval mellem aktiviteten, transaktionerne eller begivenhederne (eller skatteansættelsen) og indbetalingen.

Indeholdes løbende indkomst- og formueskatter mv. ved kilden af arbejdsgiveren, henregnes de til løn, selv om arbejdsgiveren ikke har overført dem til sektoren offentlig forvaltning og service. De registreres, som om sektoren husholdninger betaler det fulde skattebeløb til sektoren offentlig forvaltning og service. De beløb, der ikke er blevet betalt, udlignes under D.995 som en kapitaloverførsel fra offentlig forvaltning og service til sektoren arbejdsgivere.

I nogle tilfælde kan pligten til at betale indkomstskat ikke fastslås i den regnskabsperiode, hvor indkomsten oppebæres, men først i en efterfølgende periode. Der må derfor udvises en

vis smidighed med hensyn til registreringstidspunktet for sådanne skatter. Kildeskat og forudbetalt indkomstskat registreres i den periode, de betales, og en eventuel skattepligt på indkomst kan registreres i den periode, hvor skattepligten fastslås.

Løbende indkomst- og formueskatter mv. registreres som:

- a) anvendelse på sekundærindkomstfordelingskontoen for de sektorer, hvor skatteyderne er klassificeret
- b) tilgang på offentlig forvaltning og services sekundærindkomstfordelingskonto
- c) anvendelse og tilgang på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

SOCIALE BIDRAG OG YDELSER (D.6)

4.83 Definition:	Sociale ydelser er overførsler til husholdninger i kontanter eller i naturalier fra kollektivt organiserede ordninger eller uden for sådanne ordninger fra offentlige enheder og NPISH'er til dækning af deres udgifter i forbindelse med en række risici eller behov. Sociale ydelser omfatter også offentlig forvaltning og services betalinger til producenter, der som led i ordninger til dækning af udgifter forbundet med sociale risici og behov, leverer ydelser til husholdninger individuelt.
-------------------------	--

4.84 Følgende risici eller behov kan medføre sociale ydelser:

- a) sygdom
- b) invaliditet
- c) erhvervsulykke og -sygdom
- d) alderdom
- e) efterlevende
- f) barsel
- g) familie
- h) fremme af beskæftigelsen
- i) arbejdsløshed
- j) bolig
- k) uddannelse
- l) generelle behov.

I forbindelse med boligen er betalinger fra offentlig forvaltning og service til lejere, der skal reducere deres lejeudgifter, med undtagelse af særlige ydelser fra offentlig forvaltning og service i dets egenskab af arbejdsgiver, sociale ydelser.

4.85 Sociale ydelser omfatter:

- a) Løbende overførsler og engangsoverførsler fra ordninger, der modtager bidrag, dækker hele eller store dele af samfundet, og er etableret og kontrolleret af de offentlige enheder (socialsikringsordninger).
- b) Løbende overførsler og engangsoverførsler fra ordninger, som er etableret af arbejdsgivere på vegne af de ansatte, tidligere ansatte eller deres forsørgelsesberettigede (andre arbejdsmarkedsrelaterede socialforsikringsordninger). Bidragene kan indbetales af ansatte og/eller arbejdsgivere, ligesom de kan indbetales af selvstændige.
- c) Løbende overførsler fra offentlige enheder og NPISH'er, som ikke er betinget af forudgående indbetaling af bidrag, og som almindeligvis er knyttet til en vurdering af disponibel indkomst. Sådanne overførsler er almindeligt kendt som social bistand.

4.86 Sociale ydelser omfatter ikke:

- a) Forsikringserstatninger i forbindelse med forsikringer, som udelukkende er tegnet på den forsikredes initiativ, uafhængigt af arbejdsgiveren eller offentlig forvaltning og service,
- b) Forsikringserstatninger i forbindelse med forsikringer, der er tegnet med det ene formål at opnå et fradrag, selv om disse forsikringer er tegnet som led i en kollektiv overenskomst.

4.87 For at en individuel forsikring kan betragtes som en del af en socialforsikringsordning, skal de begivenheder eller omstændigheder, som deltagerne har forsikret sig imod, svare til ovennævnte risici eller behov (se 4.84), hvortil kommer, at en eller flere af følgende betingelser skal være opfyldt:

- a) deltagelse i ordningen er obligatorisk enten i henhold til loven eller i henhold til ansættelsesvilkårene for en lønmodtager eller en gruppe af lønmodtagere
- b) ordningen er kollektiv til fordel for en nærmere angivet gruppe af arbejdstagere, hvad enten det er lønmodtagere, selvstændige eller ikke-beskæftigede, således at deltagelse i ordningen er begrænset til medlemmerne af denne gruppe
- c) en arbejdsgiver yder et bidrag (faktisk eller imputeret) til ordningen på vegne af en ansat, hvad enten den ansatte også betaler et bidrag eller ej.

4.88 Definition: Socialforsikringsordninger er ordninger, hvori deltagerne i henhold til aftale med arbejdsgiverne eller lov og andre forskrifter er forpligtet til eller opfordres til at forsikre sig mod visse begivenheder eller omstændigheder, som kan få alvorlige konsekvenser for dem selv eller de forsørgelsesberettigede. Lønmodtagere eller andre personer eller arbejdsgivere på vegne af deres ansatte betaler bidrag til disse sociale ordninger for at sikre de ansatte eller andre bidragsydere, forsørgelsesberettigede eller deres efterladte ret til sociale forsikringsydelser i den løbende eller de efterfølgende perioder.

Socialforsikringsordninger er oprettet for grupper af arbejdstagere eller er tilgængelige i henhold til loven for alle arbejdstagere eller nærmere angivne kategorier af arbejdstagere, herunder både ikke-beskæftigede og lønmodtagere. De spænder fra private ordninger etableret for udvalgte grupper af arbejdstagere hos en enkelt arbejdsgiver til socialsikringsordninger, der dækker hele landets arbejdsstyrke. Deltagelse i sådanne ordninger kan være frivillig for de pågældende arbejdstagere, men det er mere almindeligt, at deltagelse er obligatorisk. Deltagelse i ordninger oprettet af individuelle arbejdsgivere kan være obligatorisk i henhold til de ansættelsesvilkår, der er fastsat ved overenskomst mellem arbejdsgiverne og de ansatte.

4.89 Der skelnes mellem to former for socialforsikringsordninger:

- a) Den ene er socialsikringsordninger, som dækker hele eller store dele af samfundet, og som indføres, administreres og finansieres af offentlige enheder. Pensionsydelser i henhold til disse ordninger kan være knyttet til modtagerens lønniveau eller anciennitet eller være uafhængige heraf. Andre ydelser end pensionsydelser er i mindre grad knyttet til lønniveauet.
- b) Den anden er andre arbejdsmarkedsrelaterede ordninger. Disse ordninger følger af et arbejdsgiver/lønmodtagerforhold, hvor pension og eventuelt andre rettigheder er en del af ansættelsesvilkårene, og hvor ansvaret for ydelserne ikke tilfalder offentlig forvaltning og service i henhold til bestemmelser om socialsikring.

4.90 Socialforsikringsordninger, som offentlige enheder etablerer for deres egne ansatte og ikke for den erhvervsaktive befolkning som helhed, klassificeres som andre arbejdsmarkedsrelaterede ordninger og således ikke som socialsikringsordninger.

NETTOBIDRAG TIL SOCIALE ORDNINGER (D.61)

4.91 Definition: Nettobidrag til sociale ordninger er de faktiske eller imputerede bidrag, som husholdningerne betaler til socialforsikringsordninger med henblik på udbetaling af sociale ydelser. Nettobidrag til sociale ordninger (D.61) er:

faktiske arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.611)

plus imputerede arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.612)

plus husholdningernes faktiske bidrag til sociale ordninger (D.613)

plus husholdningernes supplerende bidrag til sociale ordninger (D.614)

minus gebyrer til socialforsikringsordninger (D.61SC).

Gebyrer til socialforsikringsordninger er de administrationsgebyrer, der opkræves af de enheder, der administrerer ordningerne. De optræder her som led i beregningen af nettobidrag til sociale ordninger (D.61); de udgør ikke omfordelingstransaktioner, men er en del af produktion og udgifter til forbrug.

Faktiske arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.611)

4.92 Faktiske arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.611) svarer til strøm D.121.

Faktiske arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger betales af arbejdsgiverne til socialsikringsordninger og andre arbejdsmarkedsrelaterede socialforsikringsordninger med henblik på at sikre de ansatte sociale ydelser.

Da de faktiske arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger betales til fordel for de ansatte, registreres værdien heraf som et af elementerne af aflønningen af ansatte sammen med løn i kontanter og naturalier. Bidragene til sociale ordninger registreres herefter som betalt af de ansatte som løbende overførsler til socialsikringsordninger og andre arbejdsmarkedsrelaterede socialforsikringsordninger.

Denne kategori opdeles i to underkategorier:

- a) faktiske arbejdsgiverbidrag til pensionsordninger (D.6111), der svarer til strøm D.1211
- b) faktiske arbejdsgiverbidrag, undtagen til pensionsordninger (D.6112), der svarer til strøm D.1212.

4.93 Betaling af faktiske bidrag til sociale ordninger kan være obligatorisk i henhold til lovbestemmelser eller andre forskrifter, kollektive overenskomster inden for en bestemt branche eller i henhold til aftaler mellem arbejdsgiver og ansatte i et bestemt foretagende, eller det kan være fastsat i ansættelsesvilkårene. I visse tilfælde kan bidragene være frivillige.

De frivillige bidrag er:

- a) bidrag til sociale ordninger, som personer, der ikke ved lov er forpligtede til at betale til en social kasse eller fond
- b) bidrag til sociale ordninger, som betales til forsikringsselskaber (eller pensionskasser i samme sektor) under de supplerende forsikringsordninger, som foretagenderne opretter til fordel for deres ansatte, og som de ansatte frivilligt tilslutter sig
- c) bidrag til socialforsikringsordninger med frivillig tilslutning for ansatte eller selvstændige.

4.94 Registreringstidspunkt: Faktiske arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.611) registreres på det tidspunkt, hvor det arbejde, som medfører forpligtelsen til at betale bidragene, udføres.

4.95 Bidrag til sociale ordninger, der skal betales til sektoren offentlig forvaltning og service, og som registreres i regnskaberne, udledes af to kilder, nemlig beløb, som fremgår af skatteansættelser eller selvangivelser og indbetalinger.

- a) Anvendes skatteansættelser eller selvangivelser som kilde, justeres beløbene ved hjælp af en koefficient, der gør det muligt at tage hensyn til ansatte eller angivne, men aldrig indgåede beløb. Som en alternativ behandling vil der kunne registreres en kapitaloverførsel til de relevante sektorer svarende til den samme justering. For at afspejle de ansatte eller angivne, men aldrig indgåede beløb beregnes koefficienterne på grundlag af tidligere erfaringer og nuværende forventninger. Koefficienterne er specifikke for de forskellige typer bidrag til sociale ordninger.

- b) Anvendes indbetalinger som kilde, periodeafgrænses disse, således at de pågældende beløb henføres til det tidspunkt, hvor den virksomhed, der har givet anledning til indbetalingspligten, har fundet sted (eller til det tidspunkt, hvor forpligtelsen er opstået). Afgrænsningen kan baseres på det gennemsnitlige tidsinterval mellem den pågældende virksomhed (eller forpligtelsens opståen) og indbetalingen.

Indeholdes bidrag til sociale ordninger, der skal betales til sektoren offentlig forvaltning og service, ved kilden af arbejdsgiveren, henregnes de til løn, uanset om arbejdsgiveren har overført dem til sektoren offentlig forvaltning og service. Bidragene registreres dermed, som om sektoren husholdninger betaler det fulde beløb til sektoren offentlig forvaltning og service. De beløb, der ikke er blevet betalt, udlignes under D.995 som en kapitaloverførsel fra offentlig forvaltning og service til sektoren arbejdsgivere.

4.96 Faktiske arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger registreres som:

- a) anvendelse på husholdningernes sekundærindkomstfordelingskonto
- b) anvendelse på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler (for ikke-residente husholdninger)
- c) tilgang på residenter sikringsinstitutioners eller arbejdsgiveres sekundærindkomstfordelingskonto
- d) tilgang på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler (for ikke-residente sikringsinstitutioner eller arbejdsgivere).

4.97 Imputerede arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.612)

Definition:	De imputerede arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.612) repræsenterer modydelsen til de sociale ydelser (minus eventuelle lønmodtagerbidrag til sociale ordninger), som arbejdsgiverne betaler direkte (dvs. ikke som faktiske arbejdsgiverbidrag) til deres ansatte eller tidligere ansatte og andre ydelsesberettigede.
-------------	--

De svarer til strøm D.122 som omhandlet under aflønning af ansatte og skal værdiansættes ud fra aktuarmæssige principper eller på grundlag af en rimelig procentdel af den løn, der betales til de nuværende ansatte, eller sættes lig med ikke-fondsbaseede ydelser, undtagen pensionsydelse, som foretagendet betaler i samme regnskabsperiode.

Imputerede arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger (D.612) omfatter to kategorier:

- a) imputerede arbejdsgiverbidrag til pensionsordninger (D.6121), der svarer til strøm D.1221
- b) imputerede arbejdsgiverbidrag, undtagen til pensionsordninger (D.6122), der svarer til strøm D.1222.

4.98 Registreringstidspunkt: Imputerede arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger, som repræsenterer modydelsen til obligatoriske, direkte sociale ydelser, registreres i den periode, hvor arbejdet

udføres. Imputerede sociale arbejdsgiverbidrag, som repræsenterer modydelsen til frivillige direkte sociale ydelser, registreres på det tidspunkt, hvor ydelserne stilles til rådighed.

4.99 Imputerede arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger registreres som:

- a) anvendelse på husholdningernes sekundærindkomstfordelingskonto og udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler
- b) tilgang på sekundærindkomstfordelingskontoen for de sektorer, som arbejdsgiverne eller de residente sikringsinstitutioner tilhører, og på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

4.100 Husholdningernes faktiske bidrag til sociale ordninger (D.613)

Definition:	Husholdningernes faktiske bidrag til sociale ordninger er sociale bidrag, der betales på deres vegne af lønmodtagere, selvstændige og ikke-beskæftigede til socialforsikringsordninger.
-------------	---

Husholdningernes faktiske bidrag til sociale ordninger (D.613) omfatter to kategorier:

- a) husholdningernes faktiske bidrag til pensionsordninger (D.6131)
- b) husholdningernes faktiske bidrag, undtagen til pensionsordninger (D.6132).

Registreringstidspunkt: Husholdningernes faktiske bidrag til sociale ordninger registreres på optjeningstidspunktet. For beskæftigede vil det sige på det tidspunkt, hvor det arbejde, som medfører forpligtelsen til at betale bidragene, udføres. For ikke-beskæftigede er det på det tidspunkt, hvor bidragene skal betales.

I ENS registreres husholdningernes faktiske bidrag til sociale ordninger som:

- a) anvendelse på husholdningernes sekundærindkomstfordelingskonto og udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler
- b) tilgang på sekundærindkomstfordelingskontoen for de sektorer, som arbejdsgiverne tilhører, og på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

4.101 Husholdningernes supplerende bidrag til sociale ordninger (D.614)

Definition: Husholdningernes supplerende bidrag til sociale ordninger er formueindkomsten af beholdningen af pensionsrettigheder og andre rettigheder i regnskabsperioden.

Denne kategori opdeles i to underkategorier:

- a) Husholdningernes supplerende bidrag til pensionsordninger (D.6141).
- b) Husholdningernes supplerende bidrag, undtagen til pensionsordninger (D.6142). Der er tale om husholdningernes supplerende bidrag til dækning af sociale risici og behov, undtagen til pensionsordninger, f.eks. sygdom, barsel, arbejdsskade, invaliditet, afskedigelse mv.

Husholdningernes supplerende bidrag til sociale ordninger er inkluderet i den formueindkomst, der betales af pensionskasserne, på kontoen for allokering af primær indkomst (investeringsindkomst henført til pensionsopparere D.442).

Da denne indkomst i praksis tilbageholdes af pensionskasseforvalterne, registreres den på sekundærindkomstfordelingskontoen som tilbagebetalt af husholdningerne til pensionskasserne i form af husholdningernes supplerende bidrag til sociale ordninger.

Registreringstidspunkt: Husholdningernes supplerende bidrag til sociale ordninger registreres, når de optjenes.

SOCIALE YDELSER, UNDTAGEN SOCIALE OVERFØRSLER I NATURALIER (D.62)

4.102 Denne kategori opdeles i tre underkategorier:

- kontante socialsikringsydelser (D.621)
- andre ydelser fra socialforsikringsordninger (D.622)
- kontante sociale bistandsydelser (D.623)

Kontante socialsikringsydelser (D.621)

4.103 Definition: Kontante socialsikringsydelser er socialforsikringsydelser, som sociale kasser og fonde betaler i kontanter til husholdningerne. Refusioner er ikke omfattet; de registreres som sociale overførsler i naturalier (D.632).

Disse ydelser udbetales som led i socialsikringsordninger.

De kan opdeles i:

- kontante sociale pensionsydelser (D.6211)
- kontante socialsikringsydelser, undtagen pensionsydelser (D.6212).

Andre ydelser fra socialforsikringsordninger (D.622)

4.104 Definition: Andre ydelser fra socialforsikringsordninger er ydelser, som betales af arbejdsgiverne som led i andre arbejdsmarkedsrelaterede socialforsikringsordninger. Andre arbejdsmarkedsrelaterede ydelser fra socialforsikringsordninger er sociale ydelser (i kontanter eller naturalier), som socialforsikringsordninger, bortset fra socialsikringsordninger, betaler til bidragyderne, disses forsørgelsesberettigede eller deres efterladte.

Typisk omfatter de:

- a) normal eller nedsat løn, der fortsat udbetales i fraværperioder som følge af sygdom, ulykke, barsel mv.
- b) udbetaling af familie- og uddannelsesgodtgørelser eller andre ydelser til forsørgelsesberettigede

- c) betaling af alders- eller efterladtepensioner til tidligere ansatte eller deres efterlevende og betaling af fratrædelsesgodtgørelse til arbejdstagere eller deres efterlevende ved afskedigelse, invaliditet, dødsulykker mv. (hvis omfattet af kollektive overenskomster)
- d) almindelig lægehjælp, som ikke ydes i relation til lønmodtagerens arbejde
- e) rekreations- og hvilehjem.

Andre ydelser fra socialforsikringsordninger (D.622) kan opdeles i:

- andre pensionsydelser fra socialforsikringsordninger (D.6221)
- andre ydelser fra socialforsikringsordninger, undtagen pensionsydelser (D.6222).

Kontante sociale bistandsydelser (D.623)

4.105 Definition: Kontante sociale bistandsydelser er løbende overførsler, som offentlige enheder eller NPISH'er betaler til husholdningerne til dækning af samme behov som sociale forsikringsydelser, men som ikke sker i henhold til en socialforsikringsordning, der normalt kræver deltagelse i form af sociale bidrag.

De omfatter derfor ikke ydelser, som betales af sociale kasser og fonde. Sociale bistandsydelser kan komme til udbetaling under følgende omstændigheder:

- a) der findes ingen socialforsikringsordning, som dækker de pågældende omstændigheder
- b) der findes en eller flere socialforsikringsordninger, men de pågældende husholdninger deltager ikke i ordningerne og er derfor ikke berettiget til ydelser
- c) ydelserne fra de socialforsikringsordninger anses for utilstrækkelige til at dække de pågældende behov og suppleres derfor af de sociale bistandsydelser
- d) som led i den generelle socialpolitik.

Sådanne ydelser omfatter ikke løbende overførsler, der betales som følge af begivenheder eller omstændigheder, som normalt ikke er omfattet af socialforsikringsordninger (dvs. overførsler som følge af naturkatastrofer, der registreres under andre løbende overførsler eller andre kapitaloverførsler).

4.106 Registreringstidspunkt for sociale ydelser, undtagen sociale overførsler i naturalier (D.62):

- a) kontante ydelser: når kravene om ydelserne kan godtgøres
- b) naturalieydelser: når tjenesterne leveres, eller når ejendomsretten til varer, der leveres direkte til husholdninger af ikke-markedsmæssige producenter, overdrages.

4.107 Sociale ydelser, undtagen sociale overførsler i naturalier (D.62) registreres som:

- a) anvendelse på de ydende sektors sekundærindkomstfordelingskonto

- b) anvendelse på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler (hvis der er tale om ydelser fra udlandet)
- c) tilgang på husholdningernes sekundærindkomstfordelingskonto
- d) tilgang på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler (for overførsler til ikke-residente husholdninger).

SOCIALE OVERFØRSLER I NATURALIER (D.63)

4.108 Definition:	Sociale overførsler i naturalier (D.63) består af individuelle varer og tjenester, som offentlige enheder eller NPISH'er overfører gratis eller til priser, som ikke er økonomisk signifikante, til de enkelte husholdninger, uanset om disse varer og tjenester er indkøbt på markedet eller produceret som ikke-markedsmæssig produktion hos de offentlige enheder eller NPISH'erne. Overførslerne finansieres over skatterne, anden offentlig indkomst eller bidrag til sociale ordninger, eller når der er tale om NPISH'er, via donationer og formueindkomst.
----------------------	--

Tjenester, der leveres gratis til de enkelte husholdninger eller til priser, som ikke er økonomisk signifikante, betragtes som individuelle tjenester, således at man kan skelne dem fra kollektive tjenester til samfundet som helhed eller store dele af det, f.eks. forsvar og gadebelysning. Individuelle tjenester består hovedsagelig af uddannelses- og sundhedstjenester, selv om andre former for tjenester såsom bolig-tjenester, kulturelle og rekreative tjenester også hyppigt forekommer.

4.109 Sociale overførsler i naturalier (D.63) opdeles i:

Sociale overførsler i naturalier – sektoren offentlig forvaltning og services og NPISH'ers ikke-markedsmæssige produktion (D.631)

Definition: Sociale overførsler i naturalier – sektoren offentlig forvaltning og services og NPISH'ers ikke-markedsmæssige produktion (D.631) leveres direkte til modtagerne af ikke-markedsproducenter. Betalinger, som husholdningerne selv foretager, skal fratrækkes.

Sociale overførsler i naturalier – markedsmæssig produktion indkøbt af sektoren offentlig forvaltning og service og NPISH'er (D.632)

Definition: Sociale overførsler i naturalier – markedsmæssig produktion indkøbt af sektoren offentlig forvaltning og service og NPISH'er (D.632) er overførsler:

- a) i form af sociale kasser og fondes refusion af godkendte udgifter til bestemte varer og tjenester eller
- b) som markedsproducenter, hos hvilke sektoren offentlig forvaltning og service køber de pågældende varer og tjenester, leverer direkte til modtagerne.

Betalinger, som husholdningerne selv foretager, skal fratrækkes.

Når en husholdning køber en vare eller en tjeneste, som den senere får helt eller delvis refunderet af en social kasse eller fond, kan husholdningen anses for at handle på den sociale kasses vegne. Faktisk yder husholdningen den sociale kasse en kortfristet kredit, som indfries, når husholdningen modtager refusionen.

Det udgiftsbeløb, som refunderes, registreres som afholdt direkte af den sociale kasse eller fond på det tidspunkt, hvor husholdningen foretager købet, mens den eneste udgift, der registreres for husholdningen, er den eventuelle difference mellem køberprisen og det refunderede beløb. Det refunderede udgiftsbeløb betragtes således ikke som en løbende overførsel i kontanter fra de sociale kasser og fonde til husholdningerne.

- 4.110 Eksempler på sociale overførsler i naturalier (D.63) er læge- og tandlægebehandlinger, kirurgiske indgreb, hospitalsophold, briller eller kontaktlinser, behandlingsapparater og -udstyr og lignende varer og tjenester til dækning af sociale risici eller behov.

Andre eksempler, hvor ydelserne ikke er dækket af en socialforsikringsordning, er sociale boliger, boligydelse, vuggestuer og børnehaver, erhvervsuddannelse, lavere transporttakster (hvis der er et socialt sigte) og lignende varer og tjenester i forbindelse med ordninger vedrørende sociale risici eller behov. Når det offentlige uden relation til sociale risici eller behov overfører varer og tjenester som f.eks. rekreative, kulturelle og sportsrelaterede tjenester gratis eller til priser, som ikke er økonomisk signifikante, til individuelle husholdninger, registreres disse som sociale overførsler i naturalier – sektoren offentlig forvaltning og services og NPISH'ers ikke-markedsmæssige produktion (D.631).

- 4.111 Registreringstidspunkt: Sociale overførsler i naturalier (D.63) registreres, når tjenesterne leveres, eller når ejendomsretten til varer, der leveres direkte til husholdninger af producenterne, overdrages.

Sociale overførsler i naturalier (D.63) registreres som:

- a) anvendelse på de ydende sektors konto for indkomstfordeling via naturalieydelse
- b) tilgang på husholdningernes konto for indkomstfordeling via naturalieydelse.

Forbruget af de overførte varer og tjenester registreres under anvendelse på kontoen for anvendelse af korrigeret disponibel indkomst.

Der er ikke sociale overførsler i naturalier til og fra udlandet (de registreres i D.62 sociale ydelser, undtagen sociale overførsler i naturalier).

ANDRE LØBENDE OVERFØRSLER (D.7)

SKADESFORSIKRINGSPRÆMIER, NETTO (D.71)

4.112 Definition:	Skadesforsikringspræmier, netto (D.71) er præmier, der betales for forsikringer, som institutionelle enheder har tegnet. Forsikringer, som individuelle husholdninger har tegnet, er forsikringer, som de har tegnet på eget initiativ og til egen fordel, uafhængigt af deres arbejdsgivere eller offentlig forvaltning og service og uden for enhver form for socialforsikringsordning. Skadesforsikringspræmier, netto, omfatter både de faktiske præmier, der skal
----------------------	--

	betales af forsikringstageren for at opnå dækning i regnskabsperioden (indtjente præmier), og de tillægspræmier, der betales af formueindkomsten henført til forsikringstagerne, efter fradrag af det pågældende forsikringsselskabs administrationsgebyr.
--	--

Skadesforsikringspræmier, netto, er de beløb, som er til rådighed til dækning i tilfælde af forskellige begivenheder eller ulykker, som medfører skade på ting eller personer af naturbetingede eller menneskelige årsager, f.eks. brand, oversvømmelse, kollisioner, tyveri, vold, ulykke, sygdom, eller i tilfælde af økonomisk tab som følge af begivenheder som sygdom, arbejdsløshed, ulykker mv.

Skadesforsikringspræmier, netto, opdeles i to kategorier:

- a) skadesforsikringspræmier, netto, direkte forsikring (D.711)
- b) skadesforsikringspræmier, netto, genforsikring (D.712).

4.113 Registreringstidspunkt: Skadesforsikringspræmier, netto, registreres, når de indtjenes.

Forsikringspræmierne, hvorfra trækkes administrationsgebyrerne, er de dele af de samlede præmier, der indbetales i den løbende periode eller tidligere perioder, som skal dække risikoen i den løbende periode.

Der sondres mellem præmier, der er indtjent i den løbende periode, og præmier, som er forfaldne til betaling i den løbende periode, som skal dække risikoen både i efterfølgende perioder og i den løbende periode.

Skadesforsikringspræmier, netto, registreres som:

- a) anvendelse på residente forsikringstageres sekundærindkomstfordelingskonto
- b) anvendelse på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler (for ikke-residente forsikringstagerer)
- c) tilgang på residente forsikringsselskabers sekundærindkomstfordelingskonto
- d) tilgang på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler (for ikke-residente forsikringsselskaber).

SKADESFORSIKRINGSERSTATNINGER (D.72)

4.114 Definition:	Skadesforsikringserstatninger (D.72) er de erstatninger, som skal betales ifølge forsikringskontrakten; dvs. de beløb, som forsikringsselskaberne er forpligtet til at betale til dækning af skader på personer og ting (herunder realkapitalgoder).
----------------------	--

Denne kategori opdeles i to underkategorier:

- a) skadesforsikringserstatninger, direkte forsikring (D.721)
- b) skadesforsikringserstatninger, genforsikring (D.722).

4.115 Skadeserstatningerne omfatter ikke betalinger i form af sociale ydelser.

Udbetalingen af en skadesforsikringserstatning betragtes som en overførsel til den skadelidte. Sådanne betalinger betragtes som løbende overførsler, selv om der kan være tale om store summer ved beskadigelse af et fast aktiv eller ved alvorlig personskade.

Usædvanligt store erstatningskrav, f.eks. som følge af en katastrofe, kan registreres som kapitaloverførsler i stedet for som løbende overførsler. (Se 4.164 k).

De beløb, som den skadelidte modtager, er normalt ikke bestemt til et specifikt formål, og varer eller aktiver, som er blevet beskadiget eller ødelagt, skal ikke nødvendigvis repareres eller udskiftes.

Erstatningskrav opstår på grund af skader, som forsikringstagerne forvolder på tredjemand eller dennes ejendom. I så fald registreres erstatningerne som betalt af forsikringsselskabet direkte til den skadelidte tredjepart og ikke indirekte via forsikringstageren.

4.116 Genforsikringspræmier, netto, og -erstatninger beregnes på nøjagtig samme måde som skadesforsikringspræmier og -erstatninger. Da genforsikringsvirksomhed er koncentreret i nogle få lande, indgås de fleste genforsikringsaftaler med ikke-residente enheder.

Nogle enheder, specielt offentlige enheder, kan stille en garanti mod en debtors misligholdelse af forpligtelser på vilkår, der ligner dem, der gælder for skadesforsikring. Dette sker, når der er udstedt mange garantier af samme art og det er muligt at foretage et realistisk skøn over omfanget af misligholdelser. I så fald registreres de betalte gebyrer (og den formueindkomst, der er indtjent på dem) på samme måde som skadesforsikringspræmier, og aktivering af de standardiserede lånegarantier behandles på samme måde som skadesforsikringserstatninger.

4.117 Registreringstidspunkt: Skadesforsikringserstatninger registreres på det tidspunkt, hvor forsikringsbegivenheden indtræder.

De registreres som:

- a) anvendelse på residente forsikringsselskabers sekundærindkomstfordelingskonto
- b) anvendelse på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler (for ikke-residente forsikringsselskaber)
- c) tilgang på modtagersektorernes sekundærindkomstfordelingskonto
- d) tilgang på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler (for ikke-residente modtagere).

LØBENDE OVERFØRSLER INDEN FOR OFFENTLIG FORVALTNING OG SERVICE (D.73)

4.118 Definition:	Løbende overførsler inden for offentlig forvaltning og service (D.73) omfatter overførsler mellem de forskellige delsektorer inden for offentlig forvaltning og service (statslig forvaltning og service, delstatsmyndigheder, kommunal forvaltning og service, sociale kasser og
----------------------	---

fonde) med undtagelse af skatter, subsidier, investeringstilskud og andre kapitaloverførsler.

Løbende overførsler inden for offentlig forvaltning og service omfatter ikke transaktioner på andre enheders vegne. Disse registreres kun én gang, nemlig som tilgang hos den modtagende enhed, på hvis vegne transaktionen foretages (se 1.41). Denne situation opstår især, når en offentlig enhed (f.eks. statslig forvaltning og service) opkræver skatter og afgifter, hvis samlede provenu eller delprovenu automatisk overføres til en anden offentlig enhed (f.eks. kommunal forvaltning og service). I dette tilfælde registreres den del af skatteprovenuet, som er bestemt til den anden offentlige enhed, som skatter og afgifter opkrævet direkte af denne enhed og ikke som en løbende overførsel inden for offentlig forvaltning og service. Denne løsning er især nødvendig, når skatterne har form af tillæg til statskatten og er bestemt til en anden offentlig enhed. Forsinkes overførslen af skatter fra den ene til den anden offentlige enhed, foretages der posteringer under "andre forfaldne ikke-betalte mellemværender" på den finansielle konto.

De løbende overførsler inden for offentlig forvaltning og service omfatter overførsler af skatteprovenu, som indgår i bloktilskud fra statslig forvaltning og service til andre offentlige enheder. Disse overførsler kan ikke henføres til nogen bestemt skattekategori og sker ikke automatisk, men hovedsagelig via bestemte fonde (regionale fonde og kommunale forvaltnings fonde) og efter fordelingsnøgler fastsat af statslig forvaltning og service.

4.119 Registreringstidspunkt: Løbende overførsler inden for offentlig forvaltning og service registreres på det tidspunkt, som er fastsat i de gældende bestemmelser.

4.120 De løbende overførsler inden for offentlig forvaltning og service registreres som anvendelse og tilgang på indkomstfordelingskontoen for de respektive delsektorer. Løbende overførsler inden for offentlig forvaltning og service er interne strømme i denne sektor og optræder ikke på en konsolideret konto for hele sektoren.

LØBENDE INTERNATIONALT SAMARBEJDE (D.74)

4.121 Definition:	Løbende internationalt samarbejde (D.74) omfatter alle kontante overførsler eller naturalieoverførsler mellem den nationale offentlige forvaltning og service og dennes sektorer eller internationale organisationer i udlandet, bortset fra investeringstilskud og andre kapitaloverførsler.
----------------------	---

4.122 D.74 omfatter:

- a) Bidrag fra offentlig forvaltning og service til internationale organisationer (undtagen skatter, som medlemsstaterne betaler til overnational organisationer).
- b) Løbende overførsler, som offentlig forvaltning og service modtager fra de under litra a) nævnte organisationer. De løbende overførsler, som Den Europæiske Unions institutioner foretager direkte til fordel for residente markeds-mæssige producenter, registreres som subsidier fra udlandet.
- c) Løbende overførsler staterne imellem enten som kontante betalinger (f.eks. betalinger til finansiering af andre landes eller oversøiske områders budgetunderskud) eller som

gavehjælp i form af naturalier (f.eks. fødevarer, militært udstyr, katastrofehjælp efter naturkatastrofer i form af fødevarer, tøj, medicin mv.).

- d) Den løn, som en stat, en af Den Europæiske Unions institutioner eller en international organisation betaler til de funktionærer og det tekniske personale, der stilles til rådighed for udviklingslande.

Løbende internationalt samarbejde omfatter overførsler mellem den nationale offentlige forvaltning og service og de internationale organisationer, som er beliggende i det pågældende land, eftersom internationale organisationer ikke betragtes som residente institutionelle enheder i det land, hvor de er beliggende.

4.123 Registreringstidspunkt: I tilfælde af obligatoriske overførsler, det tidspunkt, som fremgår af gældende bestemmelser, og i tilfælde af frivillige overførsler, det tidspunkt, hvor overførslerne foretages.

4.124 Løbende internationalt samarbejde registreres som:

- a) anvendelse og tilgang på offentlig forvaltning og services sekundærindkomstfordelingskonto
- b) anvendelse og tilgang på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

DIVERSE LØBENDE OVERFØRSLER (D.75)

Løbende overførsler til NPISH'er (D.751)

4.125 Definition:	Løbende overførsler til NPISH'er omfatter alle frivillige bidrag (undtagen testamentariske gaver), medlemskontingenter og finansiel støtte, som NPISH'er modtager fra husholdninger (inkl. ikke-residente husholdninger) og i mindre omfang fra andre enheder.
----------------------	--

4.126 Løbende overførsler til NPISH'er omfatter:

- a) Medlemsgebyrer fra husholdninger til faglige, politiske, sportslige, kulturelle eller religiøse organisationer eller sammenslutninger i NPISH-sektoren.
- b) Frivillige bidrag (undtagen testamentariske gaver) fra husholdninger, selskaber og udlandet til NPISH'er, inkl. overførsler i naturalier i form af fødevarer, tøj, tæpper, medicin mv. til velgørende formål med henblik på uddeling til residente eller ikke-residente husholdninger. Dette gælder forbrugsvarer, da overførsler af store gaver (værdigenstande, der betragtes som ikke-finansielle aktiver) opføres under andre kapitaloverførsler (D.99) (se 4.165 e).

Gaver fra husholdninger bestående af uønskede eller brugte genstande registreres ikke som overførsler.

- c) Støtte og tilskud fra offentlig forvaltning og service bortset fra overførsler, der udtrykkelig er bestemt til finansiering af investeringsudgifter, og som opføres under investeringstilskud.

Løbende overførsler til NPISH'er omfatter ikke medlemskontingent eller -bidrag til markedsræssige NPI'er, der er rettet mod erhvervslivet, som f.eks. handelskamre og brancheforeninger, der betragtes som betaling af ydede tjenester.

4.127 Registreringstidspunkt: Løbende overførsler til NPISH'er registreres på det tidspunkt, de foretages.

4.128 Løbende overførsler til NPISH'er registreres som:

- a) anvendelse på de bidragydende sektors sekundærindkomstfordelingskonto
- b) anvendelse på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler
- c) tilgang på NPISH-sektorens sekundærindkomstfordelingskonto.

Løbende overførsler mellem husholdninger (D.752)

4.129 Definition:	Løbende overførsler mellem husholdninger omfatter alle overførsler i kontanter eller i naturalier, som foretages eller modtages af residente husholdninger til eller fra andre residente eller ikke-residente husholdninger. Det drejer sig især om overførsler fra emigranter eller andre arbejdstagere med fast bopæl i udlandet (eller som arbejder i udlandet i mindst ét år) til familiemedlemmer bosiddende i hjemlandet eller overførsler fra forældre til børn, som har bopæl et andet sted.
----------------------	--

4.130 Registreringstidspunkt for løbende overførsler mellem husholdninger: det tidspunkt, hvor overførslen foretages.

4.131 Løbende overførsler mellem husholdninger registreres som:

- a) anvendelse og tilgang på husholdningernes sekundærindkomstfordelingskonto
- b) anvendelse og tilgang på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

Andre diverse løbende overførsler (D.759)

Bøder og strafgebyrer

4.132 Definition:	Bøder og strafgebyrer, som institutionelle enheder pålægges af domstole eller domstolslignende myndigheder, betragtes som obligatoriske løbende overførsler.
----------------------	--

4.133 Andre diverse løbende overførsler (D.759) omfatter ikke:

- a) morarenter og skattebøder, som ikke kan holdes adskilt fra de pågældende skatter og forbliver klassificeret som skatter
- b) betaling af gebyrer for tilladelser, idet sådanne betalinger betragtes som skatter eller betalinger for tjenester ydet af offentlige enheder.

4.134 Registreringstidspunkt: Bøder og strafgebyrer registreres på det tidspunkt, hvor forpligtelserne opstår.

Lotteri og spil

4.135 Definition:	Beløb, der betales til lotteri eller spil, består af to elementer: et gebyr til den enhed, som foranstalter lotteriet eller spillet, og en løbende restoverførsel, som udbetales til vinderne.
----------------------	--

Gebyret, der kan være af anseelig størrelse, dækker skatter, der pålægges produktionen af spilletjenester. I ENS anses overførslerne for at have fundet sted mellem lotteriets eller spillets deltagere, dvs. husholdningerne. Når ikke-residente husholdninger deltager, kan der være betydelige nettooverførsler mellem husholdningssektoren og udlandet.

Registreringstidspunkt: De løbende overførsler registreres på det tidspunkt, de foretages.

Erstatninger

4.136 Definition:	Erstatninger omfatter løbende overførsler, som institutionelle enheder betaler til andre institutionelle enheder for person- eller tingsskade, med undtagelse af betaling af skadesforsikringserstatninger. Betaling af erstatninger pålægges af en domstol eller foretages frivilligt uden om en domstol. Erstatninger omfatter beløb, som offentlige enheder eller NPISH'er betaler frivilligt for person- eller tingsskade som følge af naturkatastrofer, og som ikke henhører under kapitaloverførsler.
----------------------	---

4.137 Registreringstidspunkt: Betaling af erstatninger registreres, når de foretages (frivillige betalinger), eller når de forfalder (obligatoriske betalinger).

4.138 Andre former for løbende overførsler:

- a) løbende overførsler fra NPISH'er til offentlig forvaltning og service bortset fra skatter
- b) betalinger fra offentlig forvaltning og service til offentlige foretagender i sektoren ikke-finansielle foretagender og kvasiselskaber til dækning af unormalt store pensionsbyrder
- c) rejsestipendier samt belønninger fra offentlig forvaltning og service eller NPISH'er til residente eller ikke-residente husholdninger
- d) periodiske sparepræmier fra offentlig forvaltning og service til husholdningerne som belønning for disses opsparing i den pågældende periode
- e) husholdningernes tilbagebetaling af udgifter, som de sociale bistandsydere har afholdt for disse

- f) løbende overførsler fra NPISH'er til udlandet
- g) sponsorbetaling fra selskaber, hvis disse betalinger ikke kan betragtes som køb af reklame eller andre tjenester (f.eks. overførsler til velgørende formål eller stipendier)
- h) løbende overførsler fra offentlig forvaltning og service til husholdningerne i deres egenskab af forbrugere, hvis overførslerne ikke er registreret som sociale ydelser
- i) den overførsel fra centralbanken til MFI'erne (S.122 og S.125), der skal modsvare forbrug i produktionen af den ikke direkte allokerede del af centralbankens produktion (se kapitel 14: FISIM).

4.139 Registreringstidspunkt: Disse andre overførsler (se 4.138) registreres, når de foretages, undtagen overførsler fra offentlig forvaltning og service, som registreres, når de forfalder.

Diverse løbende overførsler registreres som:

- a) tilgang og anvendelse på alle sektorerens sekundærindkomstfordelingskonto
- b) tilgang og anvendelse på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

MOMS- OG BNI-BASEREDE EGNE EU-INDTÆGTER (D.76)

4.140 Definition:	Den moms- og BNI-baserede tredje og fjerde egne EU-indtægt er løbende overførsler fra medlemsstaternes offentlige forvaltning og service til Den Europæiske Unions institutioner.
----------------------	---

Den moms-baserede tredje egne EU-indtægt (D.761) og den BNI-baserede fjerde egne EU-indtægt (D.762) er bidrag til de europæiske institutioners budget. Hver enkelt medlemsstats bidrag er baseret på dets momsgrundlag og BNI.

D.76 omfatter også diverse ikke-skattemæssige bidrag fra offentlig forvaltning og service til Den Europæiske Unions institutioner (D.763).

Registreringstidspunkt: Den moms- og BNI-baserede tredje og fjerde egne EU-indtægt registreres, når de forfalder til betaling.

Den moms- og BNI-baserede tredje og fjerde egne EU-indtægt registreres som:

- a) anvendelse på offentlig forvaltning og services sekundærindkomstfordelingskonto
- b) tilgang på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler.

KORREKTION FOR ÆNDRINGER I PENSIONSRETTIGHEDER (D.8)

4.141 Definition:	Korrektion for ændringer i pensionsrettigheder (D.8) er de korrektioner, der skal foretages, for at det af husholdningernes opsparing fremgår, at der er sket ændringer i de pensionsrettigheder, som for husholdningerne udgør et nærmere defineret tilgodehavende. Ændringer i pensionsrettigheder
----------------------	--

	hidrører fra præmier og bidrag, der registreres som bidrag til sociale ordninger på sekundærindkomstfordelingskontoen.
--	--

4.142 På de finansielle konti og statuskonti registreres husholdninger som ejere af pensionsrettighederne, hvorfor det er nødvendigt at foretage en korrektion for at sikre, at overskydende pensionsbidrag i forhold til pensionsydelseerne ikke påvirker husholdningernes opsparing.

Til udligning heraf foretages følgende korrektion:

	den samlede værdi af de faktiske og imputerede bidrag til pensionsordninger
<i>plus</i>	den samlede værdi af de ekstra bidrag, der betales af formueindkomsten henført til pensionsmodtagerne
<i>minus</i>	værdien af de tilhørende administrationsgebyrer i forbindelse hermed
<i>minus</i>	den samlede værdi af pensioner, som pensionsordninger udbetaler som sociale forsikringsydelser
i husholdningernes disponible indkomst eller korrigerede disponible indkomst på indkomstanvendelseskontoen før opgørelsen af opsparingen.	

På denne måde bliver husholdningernes opsparing den samme, som den ville have været, hvis pensionsbidrag eller modtagne pensionsydelser ikke var blevet registreret som løbende overførsler på sekundærindkomstfordelingskontoen. Denne korrektionspost er nødvendig for at afstemme husholdningernes opsparing med ændringen i deres pensionsrettigheder, der er registreret på den finansielle konto. Modsatrettede justeringer skal naturligvis foretages på indkomstanvendelseskontoen hos de enheder, der er ansvarlige for udbetalingen af pensionsydelserne.

4.143 Registreringstidspunkt: Korrektionen registreres efter tidspunkterne for de strømme, som indgår heri.

4.144 Korrektion for ændringer i pensionsrettigheder registreres som:

- a) anvendelse på indkomstanvendelseskontoen for de sektorer, hvori er klassificeret de enheder, der er ansvarlige for udbetalingen af pensionsydelserne
- b) anvendelse på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler (for ikke-residente institutioner)
- c) tilgang på husholdningernes indkomstanvendelseskonto
- d) tilgang på udlandskontoen for primære indkomster og løbende overførsler (for ikke-residente husholdninger).

KAPITALOVERFØRSLER (D.9)

4.145 Definition:	Kapitaloverførsler indebærer anskaffelse eller afhændelse af et eller flere aktiver for mindst én af transaktionens parter. Hvad enten transaktionen foregår i kontanter eller naturalier, resulterer den i en dertil svarende ændring i de finansielle eller ikke-finansielle aktiver på statuskontoen hos den ene eller begge parter i transaktionen.
----------------------	---

4.146 En kapitaloverførsel i naturalier indebærer overdragelse af ejendomsretten til et aktiv (dog ikke lagerbeholdninger og kontanter) eller eftergivelse af gæld uden nogen form for modydelse.

En kapitaloverførsel i kontanter består af kontanter, som den ene part har tilvejebragt ved afhændelse af et eller flere aktiver (bortset fra lagerbeholdninger), eller som den anden part forventes at skulle anvende eller nødvendigvis skal anvende til anskaffelse af et eller flere aktiver (bortset fra lagerbeholdninger). Den anden part (modtageren) er forpligtet til at anvende kontanter for at anskaffe et eller flere aktiver som betingelse for, at overførslen kan finde sted.

Overførselsværdien af et ikke-finansielt aktiv ansættes skønsmæssigt til den pris, der kunne opnås ved salg af aktivet, som nyt eller gammelt, på markedet, plus eventuelle transport- og installationsudgifter og andre omkostninger i forbindelse med overdragelsen af ejendomsretten, som giveren pådrager sig, men ekskl. eventuelle sådanne omkostninger for modtageren. Overførsler af finansielle aktiver værdiansættes på samme måde som andre anskaffelser eller afhændelser af finansielle aktiver eller passiver.

4.147 Kapitaloverførsler omfatter kapitalsskatter (D.91), investeringstilskud (D.92) og andre kapitaloverførsler (D.99).

KAPITALSSKATTER (D.91)

4.148 Definition:	Kapitalsskatter (D.91) er skatter, som opkræves med uregelmæssige mellemrum på institutionelle enheders aktiver eller nettoformue eller på aktiver, som overføres mellem institutionelle enheder i forbindelse med arv, gaver mellem personer eller andre overførsler.
----------------------	--

4.149 Kapitalsskatter omfatter:

- a) Skatter på kapitaloverførsler: arve- og gaveafgifter, som pålægges arve- og gavemodtageren. Omfatter ikke skatter på salg af aktiver.
- b) Kapitalafgifter: lejlighedsvis og ekstraordinære afgifter på de institutionelle enheders aktiver eller nettoformue. Disse omfatter grundværdistigningsafgifter, der pålægges landbrugsjord som følge af tilladelser til at anvende jorden til erhvervs- eller boligformål.

Kapitalvindingsskat registreres ikke som kapitalsskatter, men som løbende ejendoms- og formuesskatter mv.

- 4.150 De skatter, der registreres i regnskaberne, hidrører fra to kilder, nemlig beløb, som fremgår af skatteansættelser eller selvangivelser og indbetalinger.
- Anvendes skatteansættelser eller selvangivelser som kilde, justeres beløbene ved hjælp af en koefficient, der gør det muligt at tage hensyn til ansatte eller angivne, men aldrig indgåede beløb. Som en alternativ behandling registreres der en kapitaloverførsel til de relevante sektorer svarende til den samme justering. For at afspejle de ansatte eller angivne, men aldrig indgåede beløb beregnes koefficienterne på grundlag af tidligere erfaringer og nuværende forventninger. Koefficienterne er specifikke for de forskellige typer skatter.
 - Anvendes indbetalinger som kilde, periodeafgrænses disse, således at de pågældende beløb henføres til det tidspunkt, hvor den virksomhed, der har givet anledning til indbetalingspligten, har fundet sted, eller, hvis dette ikke kendes, til det tidspunkt, hvor skatteansættelsen har fundet sted. Afgrænsningen baseres på det gennemsnitlige tidsinterval mellem den pågældende virksomhed (eller skatteansættelsen) og indbetalingen.
- 4.151 Kapitalskatter registreres som:
- ændringer i passiver og nettoformue (–) på kapitalkontoen for de sektorer, hvor skattemynderne er klassificeret
 - ændringer i passiver og nettoformue (+) på offentlig forvaltning og services kapitalkonto
 - ændringer i passiver og nettoformue på udlandets kapitalkonto.

INVESTERINGSTILSKUD (D.92)

4.152 Definition:	Investeringsstilskud (D.92) består i kapitaloverførsler i kontanter eller naturalier fra offentlig forvaltning og service eller udlandet til andre residente eller ikke-residente institutionelle enheder til hel eller delvis finansiering af anskaffelser af faste aktiver.
----------------------	---

- Investeringsstilskud fra udlandet omfatter tilskud betalt direkte af Den Europæiske Unions institutioner (f.eks. kapitaloverførsler fra Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).
- 4.153 Investeringsstilskud i naturalier omfatter overførsel af transportmateriel, maskiner og andet udstyr fra offentlig forvaltning og service til andre residente eller ikke-residente enheder samt direkte overdragelse af bygninger eller andre anlæg til residente eller ikke-residente enheder.
- 4.154 Sektoren offentlig forvaltning og services investeringer til fordel for andre sektorer i økonomien registreres som investeringsstilskud, når modtageren kan identificeres og erhverver ejendomsretten over investeringerne. I dette tilfælde registreres investeringerne som ændringer i aktiver på modtagernes kapitalkonto og finansieres med et investeringsstilskud, der registreres som ændringer i passiver og nettoformue på samme konto.
- 4.155 Investeringsstilskud (D.92) omfatter både engangsbetalinger til finansiering af investeringer i den samme periode og ratebetalinger i forbindelse med investeringstransaktioner i en tidligere

periode. Den del af offentlig forvaltning og services årlige betalinger til foretagender, som er afdragsrater på gæld, som foretagender har påtaget sig med henblik på gennemførelse af investeringsprojekter, behandles som investeringstilskud.

- 4.156 Investeringstilskud omfatter ikke rentetilskud fra offentlig forvaltning og service. Sektoren offentlig forvaltning og services overtagelse af en del af rentebyrden er en løbende fordelingstransaktion. Når et tilskud imidlertid på samme tid tilsigter at finansiere amortiseringen af gælden og betalingen af renterne på kapitalen, og når det ikke er muligt at opdele det i disse to elementer, registreres hele tilskuddet som investeringstilskud.
- 4.157 Investeringstilskud til sektoren ikke-finansielle selskaber og kvasiselskaber omfatter, ud over det tilskud, der ydes til private foretagender, kapitaltilførsler til offentlige foretagender, som er institutionelle enheder, såfremt sektoren offentlig forvaltning og service, når den indskyder midlerne, ikke betragter det som erhvervelse af en fordring over for det offentlige foretagende.
- 4.158 Investeringstilskud til husholdningerne omfatter ud over tilskud til udstyr og moderniseringstilskud til foretagender, som ikke er selskaber eller kvasiselskaber, de tilskud, der ydes til husholdningerne til opførelse, køb og ombygning af bolig.
- 4.159 Investeringstilskud til offentlig forvaltning og service omfatter offentlig forvaltning og services overførsler (undtagen rentetilskud) til delsektorerne til finansiering af investeringstransaktioner. Investeringstilskud inden for offentlig forvaltning og service er interne strømme i denne sektor. De er derfor ikke opført på den konsoliderede konto for sektoren som helhed. Eksempler på investeringstilskud inden for offentlig forvaltning og service er overførsler fra den statslige forvaltning og service til kommunal forvaltning og service med henblik på at finansiere dens faste bruttoinvesteringer. Overførsler med flere ikke definerede formål registreres som løbende overførsler inden for offentlig forvaltning og service, også selv om de anvendes til investeringer.
- 4.160 Investeringstilskud fra offentlig forvaltning og service og udlandet til nonprofitinstitutioner adskilles ud fra kriterierne i 4.159 fra løbende overførsler til nonprofitinstitutioner.
- 4.161 Investeringstilskud til udlandet begrænses til overførsler med det særlige formål at finansiere ikke-residente enheders investeringer. Det drejer sig f.eks. om overførsler til bygning af broer, veje, fabrikker, hospitaler og skoler i udviklingslande eller til opførelse af bygninger til internationale organisationer. Disse tilskud kan omfatte engangsbetalinger såvel som ratebetalinger. Levering af faste kapitalgoder gratis eller til nedsat pris henregnes ligeledes til denne kategori.
- 4.162 Registreringstidspunkt: Investeringstilskud i kontanter registreres, når betalingen skal foretages. Tilskud i naturalier registreres, når ejendomsretten til aktivet overdrages.
- 4.163 Investeringstilskud registreres som:
- ændringer i passiver og nettoformue (–) på offentlig forvaltning og services kapitalkonto
 - ændringer i passiver og nettoformue (+) på modtagersektorenes kapitalkonto
 - ændringer i passiver og nettoformue på udlandets kapitalkonto.

ANDRE KAPITALOVERFØRSLER (D.99)

4.164 Definition:	Andre kapitaloverførsler (D.99) omfatter alle overførselstransaktioner, bortset fra investeringstilskud og kapitalsskatter, som ikke er indkomstomfordelingstransaktioner, men som bevirker en opsparings- eller formueomfordeling mellem de forskellige indenlandske sektorer og delsektorer eller udlandet. De kan foretages i kontanter eller naturalier (ved gældsøvertagelse eller eftergivelse af gæld) og svarer til frivillige formueoverførsler.
----------------------	---

4.165 Andre kapitaloverførsler omfatter følgende transaktioner:

- a) Kompensation fra offentlig forvaltning og service eller udlandet til ejere af kapitalgoder ved disses ødelæggelse eller beskadigelse i tilfælde af krig, andre politiske hændelser eller naturkatastrofer (oversvømmelser mv.).
- b) Overførsler fra offentlig forvaltning og service til ikke-finansielle selskaber og kvasiselskaber til dækning af tab, akkumuleret over flere regnskabsår, eller ekstraordinære tab af årsager, der ligger uden for foretagendets kontrol (også i tilfælde af en kapitaltilførsel).
- c) Overførsler mellem delsektorer af offentlig forvaltning og service til dækning af ekstraordinære udgifter eller akkumulerede underskud. Disse overførsler mellem delsektorer af offentlig forvaltning og service er interne strømme i denne sektor. De er derfor ikke opført på den konsoliderede konto for sektoren som helhed.
- d) Engangssparepræmier fra offentlig forvaltning og service til husholdninger som belønning for disses opsparing over en årrække.
- e) Testamentariske gaver, store gaver mellem personer og donationer mellem enheder tilhørende forskellige sektorer, herunder testamentariske gaver eller store gaver til nonprofitinstitutioner (NPI'er). Eksempler på gaver til NPI'er er gaver til universiteter til dækning af udgifterne til bygning af nye kollegier, biblioteker, laboratorier mv.
- f) Modposteringen til eftergivelse af gæld efter aftale mellem institutionelle enheder, der tilhører forskellige sektorer eller delsektorer (f.eks. når offentlig forvaltning og service eftergiver et andet lands gæld; garantibetalinger som frigør en debitor for en gældsforpligtelse, der har været misligholdt — med undtagelse af skatter og bidrag til sociale ordninger, der skal betales til sektoren offentlig forvaltning og service (se 4.165 j)). Sådanne eftergivelser efter fælles aftale registreres som kapitaloverførsler fra kreditor til debitor svarende til den udestående gæld på eftergivelsestidspunktet. Modposteringen til gældsøvertagelse og andre lignende transaktioner (indfrielse af garantiforpligtelser i forbindelse med ikke-standardiserede garantiordninger, gældsoplægning, hvorved en del af gælden annulleres eller overdrages) betragtes ligeledes som en kapitaloverførsel. Herfra er undtaget:
 - 1) De tilfælde, hvor en ejer af et kvasiselskab annullerer finansielle fordringer på og overtager gæld fra kvasiselskabet. Transaktionerne betragtes da som transaktioner i ejerandele og andele i investeringsforeninger (F.5).

- 2) De tilfælde, hvor sektoren offentlig forvaltning og service annullerer finansielle fordringer på og overtager gæld fra et offentligt selskab, som forsvinder som en institutionel enhed i regnskabssystemet. Dette registreres på kontoen for andre mængdeændringer i status (K.5).
- 3) De tilfælde, hvor sektoren offentlig forvaltning og service annullerer finansielle fordringer på og overtager gæld fra et offentligt selskab som led i en igangværende privatisering, som skal afvikles inden for et kortere tidsrum. Dette betragtes som transaktioner i ejerandele og andele i investeringsforeninger (F.5).

Afskrivning af gæld er ikke en transaktion mellem institutionelle enheder, hvorfor den hverken registreres på kapitalkontoen eller den finansielle konto. Hvis kreditor beslutter sig for at afskrive gælden, registreres transaktionen både på kreditors og debtors konto for andre mængdemæssige ændringer i status. Hensættelser til tab på debitorer behandles som interne bogføringsposter i foretagendet og registreres ikke, undtagen i tilfælde af forventede tab på misligholdte lån, der registreres som memorandumposter i statuskontiene. En debtors ensidige afvisning af en gæld er heller ikke en transaktion og registreres ikke.

- g) Den del af de realiserede kapitalgevinster (eller -tab), som omfordes til en anden sektor, for eksempel kapitalgevinster, som forsikringsselskaber omfordeler til husholdningerne. Modposter til overførsler af privatiseringsformuer, som foretages indirekte til sektoren offentlig forvaltning og service (f.eks. gennem et holdingselskab), registreres som finansielle transaktioner i ejerandele og andele i investeringsforeninger (F.5) og har ingen indflydelse på offentlig forvaltning og services fordrings erhvervelse, netto.
- h) Større betalinger som erstatning for tingsskade eller personskader, der ikke er dækket af en forsikring (undtagen betalingerne fra offentlig forvaltning og service eller udlandet som beskrevet i litra a)). Betalingerne pålægges af domstolene eller aftales uden om retsvæsenet. Eksempler herpå er skadeserstatninger efter store eksplosioner, olieudslip, bivirkninger ved brug af lægemidler mv.
- i) Ekstraordinære indbetalinger til socialforsikringsfonde, som foretages af arbejdsgiverne (herunder også offentlig forvaltning og service) eller af sektoren offentlig forvaltning og service (som led i dens sociale funktioner), såfremt disse betalinger har til formål at forøge disse fondes aktuarmæssige reserver. Den tilhørende korrektion fra socialforsikringsfonde til husholdninger registreres også som andre kapitaloverførsler (D.99).
- j) Registreres skatter og bidrag til sociale ordninger, der skal betales til sektoren offentlig forvaltning og service, på grundlag af ansættelser eller angivelser, udlignes den del, som ikke forventes at indgå, i samme regnskabsperiode. Dette gøres ved hjælp af en anden kapitaloverførsel (D.99), som en postering under D.995, mellem sektoren offentlig forvaltning og service og de relevante sektorer. Denne strøm D.995 underopdeles i henhold til kodningen af de forskellige skatter og bidrag til sociale ordninger.
- k) Forsikringserstatninger som følge af en katastrofe: Efter en katastrofe registreres den samlede værdi af erstatningerne i forbindelse med katastrofen - ud fra oplysninger indhentet hos forsikringsbranchen - som en kapitaloverførsel fra forsikringsselskaberne

til forsikringstagerne. Er forsikringsbranchen ikke i stand til at tilvejebringe oplysninger om erstatningskravene i forbindelse med katastrofen, beregnes disse som forskellen mellem de faktiske erstatningsforpligtelser og de justerede erstatningskrav i katastrofeperioden.

- l) Offentligt producerede aktiver, for hvis vedligeholdelse offentlig forvaltning og service er ansvarlig.

4.166 Registreringstidspunktet bestemmes således:

- a) andre kapitaloverførsler i kontanter registreres, når betalingen forfalder
- b) andre kapitaloverførsler i naturalier registreres, når ejendomsretten til aktivet overdrages eller kreditor eftergiver gælden.

4.167 Andre kapitaloverførsler bogføres som ændringer i passiver og nettoformue på sektorenes og udlandets kapitalkonto.

BILAG: Medarbejderaktieoptioner

4.168 Aktieoptioner er en særlig indkomst i naturalier, der består i, at arbejdsgiveren giver den ansatte mulighed for at købe aktier (andele) til en bestemt pris på et tidspunkt i fremtiden. En medarbejderaktieoption kan sammenlignes med et finansielt derivat. Medarbejderen kan undlade at udnytte sin køberet, enten fordi aktieprisen er faldet til under udnyttelseskursen, eller fordi han har forladt den pågældende arbejdsgiver og derfor har mistet retten til aktieoptionen.

4.169 Typisk meddeler en arbejdsgiver sine ansatte, at en aktieoption stilles til rådighed til en given pris (strike-prisen eller udnyttelseskursen) inden for en vis tidshorisont og på visse betingelser (f.eks. at medarbejderen fortsat er ansat i det pågældende foretagende, eller afhængigt af foretagendets driftsresultat). Registreringstidspunktet for medarbejderaktieoptionen i nationalregnskabet skal præciseres nøje. "Tildelingstidspunktet" er den dato, hvor den ansatte får tildelt optionen, "retserhvervelsestidspunktet" er den dato, hvor optionen tidligst kan udnyttes, og "udnyttelsestidspunktet" er den dato, hvor optionen faktisk udnyttes (eller udløber).

4.170 I henhold til IASB's anbefalinger vil foretagendet kunne beregne en fair værdi af optionerne på tildelingstidspunktet ved at gange aktiernes strike-pris på dette tidspunkt med det antal optioner, der forventes at kunne udnyttes på retserhvervelsestidspunktet, og dele resultatet med det antal arbejdsår, der forventes præsteret frem til retserhvervelsestidspunktet.

4.171 Hvis der ikke foreligger en observerbar markedspris og selskabet heller ikke har foretaget en beregning som anbefalet ovenfor, kan aktieoptionerne til brug for ENS værdiansættelse skønsmæssigt ved hjælp af en model for prisfastsættelse af aktieoptioner. En sådan model søger at tage højde for to forhold, der påvirker værdien af optionen. Det første af disse forhold er en prognose for, hvor meget markedsprisen for de pågældende aktier vil overstige strike-prisen på retserhvervelsestidspunktet. Det andet er forventningen om, at prisen vil stige yderligere mellem retserhvervelsestidspunktet og udnyttelsestidspunktet.

- 4.172 Inden optionen udnyttes, har genstanden for aftalen mellem arbejdsgiveren og den ansatte karakter af et finansielt derivat og opføres som sådant på begge parter finansielle konto.
- 4.173 Der foretages en beregning af værdien af medarbejderaktieoptionen på tildelingsdatoen. Dette beløb skal indgå som en del af aflønningen af ansatte, om muligt fordelt over perioden mellem tildelingstidspunktet og retserhvervelsestidspunktet. Hvis dette ikke er muligt, skal optionens værdi registreres på retserhvervelsestidspunktet.
- 4.174 Administrationsomkostningerne i forbindelse med medarbejderaktieoptioner afholdes af arbejdsgiveren og registreres som forbrug i produktionen på samme måde som alle andre administrative funktioner i tilknytning til aflønningen af ansatte.
- 4.175 Selv om værdien af aktieoptionen behandles som indkomst, er der ikke knyttet nogen investeringsindkomst til medarbejderaktieoptioner.
- 4.176 På den finansielle konto er husholdningernes erhvervelse af medarbejderaktieoptioner lig den hertil svarende aflønning af ansatte og modsvares igen af en tilsvarende forpligtelse for arbejdsgiveren.
- 4.177 Principielt registreres eventuelle ændringer i værdien mellem tildelingstidspunktet og retserhvervelsestidspunktet som en del af aflønningen af ansatte, mens ændringer i værdien mellem retserhvervelsestidspunktet og udnyttelsestidspunktet registreres som kapitalgevinst eller -tab. I praksis er det meget usandsynligt, at beregninger af arbejdsgivernes omkostninger i forbindelse med medarbejderaktieoptioner ændres mellem tildelingstidspunktet og udnyttelsestidspunktet. Af praktiske grunde registreres hele stigningen mellem tildelingstidspunktet og udnyttelsestidspunktet derfor som kapitalgevinst eller -tab. En stigning i værdien af aktieprisen ud over strike-prisen er en kapitalgevinst for den ansatte og et kapitaltab for arbejdsgiveren og omvendt.
- 4.178 Når en aktieoption udnyttes, forsvinder posteringen på statuskontoen og erstattes af værdien af de erhvervede aktier (andele). Denne ændring i klassifikationen sker via transaktioner på den finansielle konto, ikke via kontoen for andre mængdemæssige ændringer i status.